

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, letoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, letoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Kmetsko ljudstvo ljubi svojo grudo

Beg z dežele v mesta se vrši le pod pritiskom razmer

Z Gorenjskega, v juniju.

Toliko se bere zadnji čas v raznih časopisih, kako beži kmetsko prebivalstvo s svojih kmetijskih domačij v mesta in industrijske kraje za lažjim zaslužkom. Ta beg z dežele da je kriv vse kmetijske revščine, vseh kmetijskih nadlog, zadolževanja in propadanja kmetijskega stanu. Slabi poznavalci razmer si pač predstavljajo, da bodo zdaj in zdaj prazne vse kmetije, brez gospodarjev in delavcev. Isti ljudje trdijo, da se vse to dogaja zaradi tega, ker kmet ne ljubi več svoje domačije ter je ne obdeluje več s tisto vnemo, kakor so to delali njegovi predniki še pred vojno. Vse baje beži z dežele v mesta za lažjim in boljšim zaslužkom, vse hoče na kmetih dobro živeti, ni več zadovoljno z ovsenjakom in se gosposko oblači.

Ni vse tako, kakor se piše in toži. Ne rečemo, da tu in tam ena ali druga reč ne drži, a v glavnem gori navedene trditve ne drže. Naš kmet ljubi svojo zemljo, je ponosen na svojo domačijo in jo obdeluje morda še z večjo vnemo, kakor so jo njegovi pradedje. Dokaz temu je napredek našega kmetijstva v zadnjih desetletjih. S smiselnim obdelovanjem in pravičnim gnojenjem se pridela več, kakor se je včasih. Zelo se je izboljšala tudi živinoreja.

Kmet ljubi svojo zemljo in domačijo in je morda trdneje navezan nanjo kakor so bili njegovi predniki. Napredek in s tem naraščajoče potrebe so zagrabile tudi kmeta kakor druge stanove. Večanje selišč z novimi hišami je tudi dokaz, da kmetsko ljudstvo ne zapušča v takem številu svojih domačij, kakor se to hoče svetu pokazati na papirju. Res je, kmet, velik in mal, ima družino in ta družina je mnogoštevilna, pet, sedem, deset ali še več otrok. Dom za očetom pa dobi navadno le eden. Tedaj je treba tudi drugim otrokom priskrbeti obstanek. Eden ali drugi se priženi ali primoži k drugi domačiji. Nekateri ostanejo kmetijski delavci, a najrajši se oprimejo kakega drugega poklica, kajti so različno sposobni. Ta ima veselje do tega dela ali poklica, drugi do drugega.

Tudi pri drugih stanovih imajo družine po večje število otrok, ki si tudi izbirajo razne poklice. Le malo jih je, ki ostanejo pri poklicu svojih staršev. Zakaj naj bi bilo kmetsko ljudstvo v tem pogledu izvzeto? Kakor pri drugih stanovih tako si smejo tudi kmetijski otroci poiskati, ako jim kaže, kak drug poklic, ako jih ta veseli.

Sploh pa se vrši izseljevanje z dežele v mesta in industrijske kraje v pretežni večini iz družin delavstva, najhنيه posestnikov in bajtarjev. Dom jih ne more preživeti, zaslužka ni ali pa je tako majhen, da se z njim ne dá izhajati. Tedaj gledajo kakor vsi drugi tudi ti kmetijski sloji po drugem čim boljšem zaslužku in morda tudi lažšem delu.

Smo v dobi košnje. Koliko koscev je potreboval nekdanji kmet, da je pokosil svoje travnike, posušil in spravil krmo. Danes marsikateremu kmetu pokosi stroj vse travnike, obrača mu tudi stroj, le za spravlanje še potrebuje delavce in

delavke. Stroj se uveljavlja tudi pri žetvi in drugih delih. Potreba po kmetijskih delavcih je torej vedno manjša.

Potrebe glede obleke in zahteve glede drugih življenjskih potrebščin so vedno večje. Tok časa to zahteva in nihče tega ne bo zaustavil. Nič drugače ni po svetu, kjer kmetijsko gospodarstvo napreduje.

Težave slovenskih vinogradnikov

V gostoljubnem Ljutomeru so se zbrali v četrtek 29. maja, kakor smo že na kratko poročali, slovenski vinogradniki h kongresu, da premotrijo pota, kako bi si izboljšali svoj težavni položaj. Velika dvorana Sokolskega doma je bila polna udeležencev. Poleg delegatov podružnic Vinarskega društva za Dravsko banovino je bila tudi udeležba drugih vinogradnikov izredno velika, zlasti iz ljutomerske okolice.

Kongres je otvoril podpredsednik Vinarskega društva, g. Lovro Petovar, eden najdelavnejših borcev za vinogradniške koristi, ki je po kratkem nagovoru in pozdravu vseh navzočih predlagal, naj se odpošljejo pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade in ministru za kmetijstvo, dr. Šibeniku, kar je bilo sprejeto s splošnim odobravanjem.

Za njim sta pozdravila kongres ljutomerski župan g. Zemljarič in kmetijski inspektor g. Zidanšek, ki je izrazil pozdrave v imenu ministrstva za kmetijstvo, banske uprave ter Kmetijske družbe za Dravsko banovino. Udeležnike kongresa je pozdravil tudi sreski načelnik gospod dr. Tstenjak, nakar je g. inž. Zupančič iz Ljubljane obširno razpravljalo o izdelovanju kvalitetnih vin. Upravitelj banske trtnice pri Kapeli g. Glasar je govoril o perečih težkočah in zadevah slovenskih vinogradnikov. Obe predavanja sta bili sprejeti z največjo pozornostjo in splošnim odobravanjem.

Predsednik g. Lovro Petovar je obširno poročal o prvem vsedravnem vinarskem kongresu, ki se je nedavno vršil v Beogradu.

Soglasno so bile sprejete naslednje resolucije:

1. Trošarina na vino naj se maksimira z 1 dinarjem na liter in naj se ta dajatev razdeli med državo, banovino in občino.
2. Prometu z vinom naj se ne delajo ovire in naj se vino pri prodajalcu na drobno trošarini, ko se dá sod «na pipo».
3. Izvozna premija na vinski mošt naj se zviša na 75 par pri litru, pri izvozu grozdja naj se dá izvozna premija 50 par od kilograma.
4. Izvozna premija za vino in vinski mošt naj se dovoli že pri najmanjšem izvozu treh polovnjakov (9 hl); zaradi trgovske varnosti naj se tozadevna odredba lahko prekliče samo z veljavnostjo eno leto naprej. Promet z inozemstvom naj se olajša tudi s tem, da se pri posestnikih in stalnih trgovcih ne zahteva za sode nobena kavcija.

Kolikor in kjer propada kmetijstvo, je vzrok vse kaj drugega. V prvi vrsti v zaostalosti. So še druge slabosti, ki so med nami Slovenci zelo razširjene, tako med drugimi predvsem prekomerno zauživanje alkohola, kar slabi telesno in duševno moč ter nam krade iz žepa denar. Težko breme so za kmeta tudi velike vsakovrstne davščine.

Da bi pa kmetsko ljudstvo ne ljubilo več svoje domačije, ni res. Kmet ljubi svojo grudo, je trdno navezan nanjo in jo z vso požrtvovalnostjo obdeluje. Za trdno upamo, da bo tako tudi ostalo.

5. Določitev trsnega sortimenta za Dravsko banovino naj se izvede čimprej. Privatni trsničarji naj se glede uporabe podlag in selekcioniranih cepičev strogo nadzirajo, vendar naj se vršijo vse te revizije na državne stroške. Promet z materialom iz oblastveno dovoljenih trsnic naj bo prost po vsej državi.

6. Uvedejo naj se certifikati, izdani od banske uprave, ki naj potrdijo posameznim posestnikom, da nimajo nobene direktno rodeče trte na svojem posestvu.

7. Obdavčevanje šmarnice naj se za prihodnje leto znatno poveča, a donos tega davka naj se uporabi kot nagrada za precepjanje šmarnice, eventualni ostanek pa za vzdrževanje cest v vinorodnih krajih.

8. Promet z vinom lastnega pridelka za lastno uporabo pri vinogradnikih naj bo brez vsake kontrole.

9. Kot pomožni organi kletarskih nadzornikov naj se namestijo strokovno popolnoma kvalificirane osebe.

10. V Dravski banovini naj se uvedejo pozimi cepilni tečajji. Za vsak večji vinarski okoliš naj se uredi vzorno vinogradniško posestvo z matičnjakom, trsnico in vzorno kletjo.

11. Ker je ljutomerski srez izrazito vinogradniški, naj se nastavi v Ljutomeru kmetijski referent, katerega glavna stroka naj bo vinogradništvo.

12. Eden glavnih vzrokov vinske krize so preveliki produkcijski stroški, katere posebno občutno povečujejo visoke carine na galico, žveplo, orodje za obdelovanje, sredstva za pokončavanje škodljivcev itd. Te obremenitve naj se ukinejo.

13. Za napravo brezalkoholnih pijač se smejo uporabljati samo čisti, naravni sokovi od sadja ali grozdja in sump prirodni sladkor. Produkcija teh pijač naj bo podvržena kontroli, kakor je to pri vinu, a te pijače naj se tudi zatrosarinijo, kakor se to godi pri vinu.

14. K vsem trgovskim pogajanjem s sosednimi državami naj se pritegnejo vinarski strokovnjaki.

O vinarskih zadevah je nato obširno razpravljalo kletarski nadzornik g. Gombáč, nakar je tajnik g. Josip Zaba vnik iz Maribora obširno poročal o delovanju Vinarskega društva. Po svojem zastopniku je sodelovalo društvo v Splitu na posvetovanjih o zakonu o trošarini na vino. Zbi-

ralo je podatke o stroških vina od pridelovalcev do točilcev in delalo na to, da se trošarina določi na 1 dinar pri litru vina. Nadpridelek vina v državi, omejen izvoz vina v inozemstvo, splošni zastoj v vinski trgovini, nazadovanje vinskega konzuma ter visoke javne dajatve od vina so dovedle do prvega vsedravnega vinogradniškega kongresa, ki se je vršil letos 9. marca v Beogradu. Na tem kongresu je Vinarsko društvo intenzivno sodelovalo. V zvezi s tem je omeniti ustanovitev Glavne zveze vinogradnikov in sadjarjev Jugoslavije, za katero so bili na kongresu v Beogradu položeni glavni temelji. Pravila za zvezo je sestavil g. Lovro Petovar. Ob koncu leta 1929. je štelo Vinarsko društvo 9 podružnic, sedaj pa jih ima že 12. Vinogradniki bi morali biti vsi organizirani v Vinarskem društvu, ki bi lahko štelo v Dravski banovini 20.000 članov.

Blagajniško poročilo je podal prav tako g. Josip Zabavnik. Obe poročili sta bili soglasno odobreni.

Volitve odbora so se vršile z vzklikom in je bil za predsednika Vinarskega društva Dravske banovine ponovno izvoljen g. Lovro Petovar, za prvega podpredsednika bivši minister g. Ivan Vesenjaj, za drugega podpredsednika g. Fran Pečnik, v odbor pa so bili soglasno izvoljeni naslednji gg.: Josip Zabavnik, Clotar Bouvier, Lavoslav Bučar, Fran Gombač, Valter Mihelič, Srečko Rogič, Ivan Šerbinek, Josip Zupan, Fric Zemljič, Jakob Znidaršič, Karel Korač in Ivan Budigan.

Pri slučajnostih je bilo izrečenih več pozivov, kako naj člani Vinarskega društva sami povzdignejo ugled domačih vin in delajo na čim manjšo potrošnjo drugih vin.

ustroj, hirajo in ginevajo, blede in propadajo. Matere jim na prošnjo ne morejo več dati kruha, samo s solzami v očeh jim morejo še izkazati svojo materinsko ljubezen.

Lakota je najstrašnejši bacil jetike. Mlado telo že itak nima odpora, če ga pa razjeda še lakota, je zaznamenovano za to strašno bolezen in ji ne uide. Tako je ustvarjeno sto in sto novih bacilonoscev, ki ogražajo človeško družbo, bogatine in reveže v njej. Nevarnost jetičnih obolenj je po lakoti v vrstah otrok nevarno stopnjevana.

Osrednja protituberkulozna liga se zaveda da bi morala bednim in lačnim otrokom rudarjev priti z materialno podporo na pomoč, da jim zagotovi vsaj najpotrebnejši dnevni kruh, toda od ustanovitve lige je komaj nekaj mesecev in ona še nima sredstev, da bi izvedla uspešno pomoč v taki hudi krizi. Liga more zato le neposredno pomagati. Obrača se s tem na našo socialno čutečo javnost, da priskoči na pomoč z denarnimi sredstvi ali s podporo v živilih. Podpora bodo radevolje sprejemali občinski odbori prizadetih občin ali pa posebni pomožni odbori, ki so že ali bodo ustanovljeni v pomoč gladojočim otrokom brezposelnih rudarjev.

Dobro slovensko srce ne bo šlo slepo mimo nežnih otrok, ki prosijo kruha, da ostanejo zdravi in dobri sinovi naroda!

Kmetski odrešeniki

Vstali bodo krivi preroki... piše Sveto pismo. Tudi v našem narodu vstajajo taki odrešeniki dan za dnem in vpijejo, da prinašajo kmetu odrešenje. Kmet dela in dela, pri tem pa leze v dolgove. Zaprla so se mu vrata posojilnic in kmet strada, otroci pa odhajajo od doma v tvornice, rudnike in preko morja.

Pa odpre usta učenj kmetski odrešenik ter pravi: «Kmetje so se popačili. Pijejo kavo celo s sladkorjem, oblačijo se po modi in z vlakom se vozijo. Vsega tega jim ni treba; zato morajo pač poenostaviti svoje življenje, da bodo lažje izhajali. Otroci naj ostajajo doma in naj dvignejo nos nos zemlje z večjim ročnim obdelovanjem.»

Tako je napisal v nekem listu neki naš odrešenik in še podpisal se je. Ljudje božji, kam smo prišli! Kmet naj se povrne nazaj h koruznemu soku in jirhnicam. Železnice, ki so se zgradile tudi s kmetovimi žulji, naj služijo le izletnikom in mešetarjem, kmet pa naj požira udano s klobukom v roki avtomobilski prah, ko se vozijo mimo njegovih polj taki odrešeniki. Še več bi radi: Nazaj naj gre kmet za sto let! Namesto modernega kultivatorja naj ostane pri motiki, mlatilnico na motorni pogon naj zamenjajo zopet cepci, da boste mogli zopet poslušati: Pika, poka, pika, poka... Ni ga odrešenika, ki bi odpravil

stroje in zato vse tako besedičenje ni nič drugega kakor bedasta marnja.

Narodno gospodarstvo ni ne cirkuška umetnost ne govorniški oder za lažne odrešenike, temveč torišče trdega dela in poznanja kmetijskih razmer, o katerih se tem glasnikom niti še sanja ne. Nismo zapisali tega, kakor da bi kmet ne vedel, kje ga čevelj žuli, temveč da spomnimo na to, kam vodijo narod taki kmetski odrešeniki, ki mirno tuhtajo kmetovo rešitev, ne da bi poznali točno razmere na deželi in ne da bi razumeli kmetsko dušo.

Lakota je med glavnimi pospeševalci jetike

Osrednja protituberkulozna liga v Ljubljani nam je poslala dopis, ki vsebuje v glavnem naslednje:

Kriza premogovne industrije je najhuje udarila prizadete rudarje, ker jim je zmanjšala delovno priliko in s tem vsakdanji kruh.

Zaloigra v naših črnih premogovnih dolinah in kotlinah ima svoj vrhunec v bedi in lakoti nežnih otroških bitij. Mlada telesca, ki bi potrebovala svežih sokov, da bi se krepko razvil njih

Težave lastnikov šmarničnih nasadov

Od vseh strani dobivamo vprašanja, ali je treba res vso šmarnico posekati. Posebno iz Prekmurja tožijo, kaj bo, če ne bodo smeli več saditi šmarnice niti za lastno porabo, ko ne morejo kupovati dragega vina, brez pijače pa ne dobijo delavcev.

Poudarjali smo vedno izredno strupenost šmarničnih sort, ker smo hoteli o tem poučiti naše čitatelje. Vemo pa tudi, da je težko našim kmetom kar čez noč posekati šmarnične vinograde in jih zasadi s kako drugo rastlino. To je upošteval tudi novi vinski zakon, ki ga je bil kralj podpisal 9. decembra 1929. in bo postal veljaven 18. t. m. Ta novi zakon določa glede šmarnice med drugim: «Do začetka leta 1932. je

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

Jerač in Matevž se prej nista poznala. Vendar sta se zdaj prav pristržno pozdravila, ko sta spoznala, da sta oba Gorenjca. Sklenila sta, da se bo odslej redno obiskovala ter budila lepe spomine na preteklost in dom.

«Kaj pa, če bi jo kmalu pobrisala nazaj proti domačim krajem?» je vprašal že prvi dan znanja Matevž svojega novega tovariša.

«Jaz sem takoj za kaj takega.» V vojni sem rešil dva konja, s katerima zdaj pomagam svoji gospodinji. Z njuno pomočjo nama bo pot mnogo krajši.»

«Toda svojih dobrotnikov pač ne moreva kar takole zapustiti sredi največjega dela!»

«Potrpiva nekoliko! Odgodeno ni neizvršeno!» je odvrnil Jerač in pripomnil: «Kadar pojdeva, bova šla pač skupaj! Jezdila bova čez hrib in plan, dokler ne prideva domov!»

Jerač in Matevž sta postala odslej najboljša prijatelja. Matevž je kmalu opazil, da Jeračeva gospodinja, krepka ruska vdova, pogleduje za njegovim prijateljem.

Jerač je pa ostal značajan mož.

Povedal je gospodinji, da je doma oženjen in da se misli vrniti.

Potrl jo je, a ostala je vendar z njim dobra kakor doslej.

Kako pa doma?

Naši kmetje so ob nedeljah še vedno zahajali pod vaško lipo in se posvetovali.

Radi so se pomenkovali o Francozih.

Marsikdo si je skrivaj dejal, da jih je škoda. Posebno cerkljanski očanci niso mogli pozabiti, da so Avstrijci odvedli strmolskega graščaka.

Marsikdo se je spominjal Francozov z veseljem v srcu.

Zdaj, ko so odšli, se je ljudem zazdelo, da so bili na te tuje vojake bolj navezani, kakor so si sami mislili. Marsikdo si je priznal, da jih je sovražil samo zato, ker je bil nahujskan.

Duše naših ljudi so čutile, da jih ni vezala s Francozi samo stroga postava, ki jim je nalagala, da morajo plačevati visoke davke in dati kontribucije, ki so bile včasih res neprijetne. Ne! Vse nekaj drugega so čutili zdaj, ko Francozov ni bilo več v deželi.

Prvič so naši preprosti ljudje izsledili v srcih nov čut, ki jih je spajal s to pošteno francosko gosposko in ki ga niso nikoli imeli do avstrijske gospode. Ta čut je pa bila ljubezen.

Naši Kranjci so ljubili Francoze, pa niti sami tega niso vedeli.

Pač je pa to razodel čas v ustnem sporočilu, ki je ostalo med nami do danes. To sporočilo je dvignilo francoski narod pri našem preprostem človeku med poštene in plemenite junake, ki so se prišli boriti za našo svobodo.

Medtem, ko je zvesta Uršika čakala svojega fanta, ne smemo pozabiti Boštečeve Marjete iz Poženka, ki je bila njena dobra prijateljica.

Marjeta je ljubila francoskega vojaka, mladega črnolasega fanta.

Ko so Francozje odšli, je Marjeta noč in dan prejokala, vaški fantje pa so se iz nje norčevali.

Ona se pa ni zmenila za nikogar. Njena ljubezen je bila tako resnična in globoka, da so tudi fantje umolknil in jo pričeli pomilovati.

Marjeta je bila zelo občutljivo in dobo dekle.

Pri odhodu ji je fant obljubil, da se vrne, da jo odvede s seboj, da postane njegova žena.

Ona je pa slutila, da ga ne bo nikoli več videla.

Vedela je, da Francozje ne odpotujejo domov, temveč naprej v vojno.

Vedela je, da stoji njen izvoljenec zadnjikrat pred njo. Njene tresoče se roke so mrzlično brodirale po fantovih laseh. Božala ga je kakor otroka in vsa drhtela od tihe bolečine.

On ji je pa govoril besede ljubezni. Francoščine ni razumela skoro nič, vendar je razumela njegove besede, saj jih je govorila ljubezen!

Odhajali so.

Tudi on je šel. S cvetjem mu je odičila prsa, še enkrat se je zjokala na njegovem srcu.

Potem pa je odhitela domov. Zaprla se je v svojo kamrico. Nekaj dni ni hotela nikamor.

Bila je blede in žalostna, da bi se je kamen usmilil. Domači so si mislili, da jo bo minulo, da bo kmalu postala spet nekdanja vesela Marjeta, ki se je vedno smejala.

Kako so se motili!

Naš praded, ki jo je poznal, ko je bil mlad fant, je pravil o njej, da je hodila vedno sama, žalostna in povešene glave okoli.

Nekega dne se je pa vrnila z griča za vasjo. Tja je hodila slednji dan. Smejala se je in pela. Njene oči so kar gorele.

In tedaj je pripovedovala, da je videla svojega fanta. Prišel je čez polje in se pojavil izza

dovoljeno dajati v promet (prodajati) vina od samorodnih križank vinske trte; toda ta vina morajo imeti točno označbo vrst, iz katerih so napravljena, to je: besedi «vino» se mora dodati «od šmarnice», «od izabele» in slično. Od leta 1932. pa se prepoveduje promet in prodajanje teh vin tudi z označbo, da je vino od šmarnice. Tako pravi zakon.

Če povzamemo po njem po domače, je zadeva taka, da smejo še letos in prihodnje leto šmarnično vino vinogradniki prodajati, pač pa morajo vsi gostilničarji, ki tako vino točijo, imeti jasno označbo, da je to vino šmarnično ali kake druge samorodnice. Od novega leta 1932. naprej pa je vsaka trgovina s šmarnico prepovedana.

Zaradi domače uporabe šmarnice novi vinski zakon ničesar ne določa. Pač pa sili novi bano-vinski davek po 50 par na vsak trs šmarnice, da se tudi za domačo uporabo gojenje šmarnice opušča in se le-ta tako polagoma popolnoma iztrebi. Sicer pa bo ministrstvo, kakor se dá sklepati iz besedila zakona, s posebno naredbo odobrilo nekaj milejših samorodnih trtnih vrst, da se bodo lahko gojile tudi nadalje.

Kakor smo že svoj čas pisali, je šmarnica hudo strupena in vsi njeni povelečevalci ne morejo izbrisati bridke resnice, da redno uživanje

šmarnice tako uničuje zdravje kakor nobena druga pijača. Seveda šmarnica ni kakor strihnin ali pa mišnica, da bi človeka kar na mestu zadržala, temveč deluje zahrbtno in polagoma, a privede svoje prijatelje v največ primerih po nekaj letih do prezgodnjega groba. Je sicer nekaj jeklenih ljudi, ki jih nič ne uniči, tudi šmarnica ne, toda to so le redke izjeme. Nekoliko pa šmarnica škoduje tudi najčvrstejšim ljudem, zakaj strupeni metilni alkohol, ki ga vsebuje šmarnica, mora razkrajati človeško živčevje, jetra in drugo.

Država je dolžna nele skrbeti za blagostanje državljanov, temveč v prvi vrsti za njihovo zdravje. Prav ta dolžnost ji narekuje te hude odredbe proti strupeni šmarnici.

Še enkrat priporočamo šmarničarjem, naj ne bodo trdoglavi in naj ne godrnjajo proti tem odredbam. Gledajo pa naj, da si zasadijo rajši zlahtno trto, če gre, ali pa sadno drevje, ki dá še več in prav zdrave pijače. Seveda je nerodno to, da sadno drevje ne rodi tako kmalu. Šmarnico, dokler jo imate, pijte le po malem, in še to z vodo ali z jabolčnikom zmešano!

Zborovanje Zveze društev kmetskih fantov in deklet

Na vnebohod 29. maja je bil sklican občni zbor Zveze društev kmetskih fantov in deklet v hotel «Lloyd» v Ljubljani. Zborovalec je pozival delegate na vztrajanje započete delo za probujanje kmetske samozavesti, predvsem pri mladini, od katere je odvisen gospodarski in prosvetni napredek kmetskega stanu ter moč in blagostanje naše jugoslovenske države.

Ena najvažnejših točk je bila ta, da se je sklenilo ustanoviti društvo Kmetsko prosveto. V tem društvu naj bi bili včlanjeni vsi oni prosvetni delavci, ki so voljni delati za prosvetni in gospodarski napredek naše vasi. Društvu bo namen, usposabljanje kmetske prosvetne delavce, organizirati in voditi razne tečaje, prirejati predavanja in tako vzgajati kmetski naraščaj za splošno in strokovno naobražene državljane, delavce kmetskih organizacij in zadrug.

Požrtvovalni društveni delavec in že pet let predsednik, g. Jože Blaž, je zaradi prezaposlenosti prepustil svoje mesto g. Ivanu K r o n o v š k u

grmovja. Pozdravil jo je in ji zaklical, da kmalu spet pride. Nato je izginil.

Domači so spoznali, da je revica hudo bolna. Sirota je imela privide. Videla je svojega fanta, čeprav je v resnici morda že ležal mrtev Bog ve kje.

Odslej je bila njena vsakdanja pot na grič za vasjo. Praznje se je oblekla in se napotila svojemu ženinu naproti.

Ko je dospela na vrh griča, se je spustila v travo in polglasno zapela:

«Čakam te, pridi, fantič moj,
moja misel je vedno s teboj,
zvesto srce le za tebe gori,
dala bi zadnjo kapljo krvi!»

Nato se je s hrepenečimi očmi zagledala čez ravnico. Dolgo je tako sedela.

Če ni bil preveč slaba, je silno trpela, preden je doživela privid.

Kadar je bila zelo oslABLJENA, se ji je fant takoj prikazal.

Blaženo se je nasmehnila in iztegnila roke: «Pridi, moj dragi, edini!»

Njen glas je drhtel. Nje usta so komaj slišno šepetala. V očeh ji je blesketala solza.

In tako je pričakovala svojega ljubljence vsa mila in krasna.

Videla ga je, da prihaja počasi in smehljač se. Nato je razločila njegovo postavo na stezi.

Ko je dospel do grmovja, ji je izginil izpred oči. Nato se je mahoma pojavil ob koncu grmovja že blizu nje.

Zamahnil ji je z roko, se okrenil in izginil.

Domači so jo opazovali. Vedno bolj so se bali zanjo. Nihče si ni vedel pomagati.

Ko je čul o nesreči vaški padar, je svetoval staremu Bosteču, naj pošlje v grm kakega drugega fanta, da se prikaže Marjeti, ko bo pričakovala svojega izvoljenca. Prepriča naj jo ta fant, da Francoza ni nikjer.

Padar je trdil, da bo to pomagalo.

Dekle je bilo vseh sosedovemu Tonetu.

Ko je čul, kaj svetuje padar, je sklenil on poskusiti. Rad bi jo bil odvrnil od njenih sanjarij in jo ozdravljeno poročil.

Oprezal je nanjo.

Ko je videl, da se je napotila proti griču, je hitel sam od druge strani.

Ko je prišla Marjeta na grič in čakala fanta, se je kmalu prikazal Tone. Bil je prazanje oblečen. Smehljač se je skrtil v grmovju.

Ona ga je gledala. Kmalu se je spet prikazal ob koncu grmovja in stal pred njo:

«Pozdravljena, Metka! Vidiš, jaz sem tisti Francoz! Rad te imam. Ze zdavnaj sem mislil nate. Zato sem hodil nekoliko preoblečen okoli hriba, da sem te lahko videl. Sama vidiš, da ni drugega fanta v bližini!»

Stresla se je in ga začudeno pogledala.

Ozrla se je okoli sebe. Nikogar ni bilo. Odšla sta s Tonetom v vas.

To je res pomagalo. Odleglo ji je.

Domači so se domenili in sklenili so jo poročiti s Tonetom, ki si jo je želel za nevesto.

Vendar je bilo vse to prepozno. Uboga Marjeta je zapadla že jetiki. Njena narava je bila prešibka. Ker je vedno mislila na svojega Francoza, ni skoro ničesar jedla. Zato jo je zgrabila zavratna bolezen.

Ni se branila Toneta. Rada se je poročila.

Ko so pa po poroki sedeli za mizo in veselo svatovali, je nevesta vstala in prebledela kakor smrt.

Z roko je pokazala vrata in šepnila:

«Ali ga vidite onega, mojega pravega ženina? Vedela sem, da pride! In dospel je, da me odvede s seboj tja v lepo francosko deželo. Daleč, daleč pod rožno zarjo pojdeva, kjer bova vekomaj srečna! Ves krvav stoji pri vratih in me gleda. Vrnil se je, kakor mi je obljubil! Ze grem, že grem, da ti obvežem rane in te položim v belo posteljo. Vem, da skoro ozdraviš! Vi ste me pa prevarili! Zakaj ste to storili? Zakaj ste trdili, da je mrtev? O, kako milo in dobro me gledajo njegove globoke oči! Ze grem...»

Dvignila se je in razprostrla roke.

Ze naslednji hip ji je bruhnil iz ust val krvi. Zgrudila se je svojemu ženinu v naročje.

Vendar še dolgo ni umrla. Marmorno blede je ležala v postelji.

Zadnje tri tedne je postala prozorna kakor duh.

Ko je vse cvetelo, je pričela umirati.

Vsi vaščani so jo ljubili. Čuvstvovali so s tem nesrečnim, lepim dekletom. Pomagati ji niso mogli.

Otroci so ji nosili cvetje, ki ga je tako ljubila. Bližal se je njen zadnji dan.

Dozorele so baš prve črešnje. Prinesli so jih ji. Ko so ji ponudili krožnik s črešnjami, je dejala, naj ji prineso luč, da črešnje ne vidi, da se ji vse temni pred očmi. Vendar je bil še svetel dan.

Vsi so pričeli jokati.

(Dalje prihodnjič.)

mlajšemu, ki hoče zastaviti vse sile za napredek Zveze in delovati predvsem za pomladitev družtev. Istotako je moral zapustiti mesto poslevoedečega podpredsednika dr. Janže Novaka, ker ga čakà v Kmetijski prosveti še važnejša naloga, ki ji bo moral posvetiti ves svoj prosti čas, kakor da je dosedaj posvečal na sedanjem mestu. Na njegovo mesto je bil izvoljen g. Dolfe Šauerin za štajersko društvo poslevoedeči podpredsednik g. dr. Igor Rosina. Ostali odborniki in namestniki so: dr. Janže Novak, Jože Blaž, inž. Zaplotnik, Jože Kramar, Junc, Maček, Anton Gerbec, Stane Škrabar, Franc Potočnik, Bradač, Ivan Savora, Guzelj, Alojz Šimenc, Tine Janhar, Franc Pahovec, Herman Peterlin; revizorji: Mravlje, Šifer in Rožet.

GOSPODARSTVO

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na zadnjem ljubljanskem živinskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: voli I. 10 do 10.25 Din, II. 9 do 9.50 Din, III. 8 do 8.50 Din, krave, debele, 5 do 7 Din, klobasarice 4 do 5 Din, teleta 14.50 do 15.50 Din.

ZITO. Na ljubljanski borzi so ponujali 10. t. m. (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenič o, baško, po 250 do 265 Din, turšič o, baško, po 150 do 152.50 Din, moko «0» po 410 do 415 Din.

LES. Na ljubljanski borzi je bilo 10. t. m. prodanih 10 kubičnih metrov smrekovih plohov (50 mm, 4 m) in okrog 8 kubičnih metrov smrekovih desk (25 mm, 4 m) od 16 cm širine navzgor, franko skladišče Medvode, po 525 Din. Povprašuje se po bukovih naravnih plohih (38, 50 in 60 mm), po bukovih in hrastovih drogih (3.50 do 4 m dolžine, srednji premer na vrhu 18 do 22 cm) in po orehovih plohih.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili zadnje dni v valutah:

1 dolar za 56.20 do 56.40 Din;
dne 10. t. m. v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 796.86 do 799.86 Din;
100 nemških mark za 1349.25 do 1352.25 Din;
100 madžarskih pengov za 988.87 do 991.87 Din;
100 italijanskih lir za 295.33 do 297.33 Din;
1 dolar za 56.40 do 56.60 Din;
100 francoskih frankov za 220.98 do 222.98 Din;
100 češkoslovaških kron za 167.50 do 168.30 Din.

Vojna škoda se je istega dne trgovala po 435 Din, investicijsko posojilo pa po 87.25 do 87.50 Din.

Sejmi

15. junija: Dob, Kočevje, Št. Vid pri Stični, Dravograd, Kostrivnica, Nedeljišče.
16. junija: Vrhnik, Planina pri Brežicah, Semič, Tržič, Št. Jernej na Dolenjskem, Kotredež, Dolnja Lendava, Mozirje, Oplotnica, Cankova.
17. junija: Vače, Št. Vid pri Grobelnem.
18. junija: Lemberg.
21. junija: Zigarski vrh, Moravče pri Kamniku, Velike Lašče, Marenberk, Sv. Tomaž pri Ptuj, Smarje pri Jelšah.

DOPISI

ZIBERŠE NAD LOGATCEM. ZKD nam je priredila na praznik pri g. Rupniku prav zanimivo predavanje. Predaval je g. prof. Dolžan o človeku in naravi. Predavatelj nam je poljudno pojasnil, kako se izpreminja zemlja površina in kako vplivajo te izpremembe na človeka in živali. Podobnih predavanj bi želeli še več.

HOTEDRŠICA. Letošnje leto poteče 25 let, odkar požrtvovalno deluje naše gasilno društvo

v prid vsemu prebivalstvu naše župnije. Poročila se je želja, da bi se ta jubilej praznoval s tem, da bi se letos napravila nova motorna brigalna, za kar pa žal ni zadostnih sredstev. Zato pa priredi v ta namen društvo dne 29. t. m. popoldne javno prireditev, ki bo združena z nastopom gasilcev telovadcev s sekiricami, srečolovom in godbo ter drugo veselo zabavo. Vsi prijatelji gasilstva so vljudno vabljeni, ker vsem želimo, da bi se med obmejnimi Hotenci prav dobro počutili. Gasilnemu društvu želimo ob njegovem 25letnem jubileju mnogo uspeha in še lepšega razmaha.

LOČE. Sokolski društvi Oplotnica in Konjice priredita v nedeljo 15. t. m. propagandni izlet za Dravinsko dolino v staroslavne Loče, kjer se pod br. Kržičem snuje novo društvo. Društvi se bosta sestala ob 2. popoldne v Žičah, odkoder bosta skupno odkorakali v Loče, kjer bo ob 4. javna telovadba vseh oddelkov obeh društev. Loče še niso videle Sokolstva v svoji sredi, zato vabimo vse prijatelje Dravinske doline, da se izleta udeležijo ter vstopijo v to narodno organizacijo. — J. H.

KONJICE. Sokolsko društvo v Konjicah je priredilo 31. maja v Narodnem domu Nušičevo komedijo «Navaden človek». Razveseljiv pojav je, da se je začel zopet gibati dramski odsek, ki je svojčas uprizoril že mnogo lepih in dobro uspešnih iger. Predstava je bila izredno dobro obiskana. — Za sreskega šolskega nadzornika za srez Konjice je imenovan g. Gselman Božidar, šolski upravitelj v Tepanjah. — V celjsko bolnico so prepeljali tukajšnjega gostilničarja in posestnika g. Merkušo Martina. Konj mu je namreč z udarcem zdrobil kost v gležnju. — Pri tukajšnjem sreskem sodišču je vršil inspekcijo predsednik okrožnega sodišča v Celju, g. Vidovič.

ORMOŽ. Pri nas je razpisano mesto okrožnega zdravnika. Potegujeta se za to mesto dva naša zdravnika, eden, ki je bil vsekar zaveden Slovenec, drugi pa se je do nedavnega še smatrał za sina nemške rodbine in bil kot dijak vpisan

Soteščan:

Grob ljubezni

Povest iz vaškega življenja

«Kdaj sem te prosil, da mi prinašaj marnje?»
«Hvaležni ste mi bili za vsako poročilo.»
«Ali sem jaz ponoči zalezoval Albina?»
«Zgodilo se je po vašem naročilu...»
«Ti si ga usmrtil... S kolom si ga udaril...»
«Zeljo sem vam izpolnil...»
«Lažnik! Najgrša duša!»
«Takrat sem vam bil prijatelj...»

Tako sta se prerekala ter si očitala, kdo je kriv uboja. Hostar je pretiraval zaradi denarja, a Tavželj se mu je upiral. Končno mu je pokazal vrata ter mu velel, naj se nikoli več ne prikaže.

«Prav do orožnikov grem,» ga je postrašil pred odhodom. «Nocoj ne boste več spali doma, ampak v zaporu...»

«Pojd!» ga je sunil skozi vrata.

Tavželj se je začudil samemu sebi, odkod je dobil toliko moči, da se mu je ustavil. Vendar ga je skrbelo, ali ga bo res ovadil. Skrivoma je lezel za njim, da bi videl, kam bo zavil na razpotju.

Hostarico je tisti večer nekaj siloma gnalo od doma. Šla je za možem proti Tavžlju, kjer pa se ni upala pokazati. Skrila se je za hlev in čakala, kdaj bo nehal prepir med njim in očetom. Čulo se je le prerekanje, skozi zaprta okna pa se ni ničesar razumelo.

Tiho kot je prišla, se je čez nekaj časa zopet vrnila. Z neko čudno grozo je stopala mimo znamenja, sama ni vedela, kaj to pomeni. Čemu jo je strah Albina, saj se še nista nehala ljubiti. Zakaj ji je po vseh udih tako skrivnostno zašumelo?

Namenila se je domov, a jo je ustavil Križman, ki jo je srečal nekaj korakov od kapelice. «Odkod pa ti tako pozno?» jo je nagovoril.

«Doma sem bila pri očetu,» mu je prikrila resnico. «Pa sem se nekoliko zamudila.»

«Kaj pa Jernej?» je bil radoveden. «Nekam zbeغان je in prepaden. Kar molče hodi mimo mene.»

Minka mu ni odgovorila. Videla je, kako se nekdo potihoma plazi proti znamenju. Spoznala je Jerneja; sosed je bil obrnjen v drugo stran, zato ga ni opazil.

«Molil bo,» si je mislila, ko je stopil na stopnjico. «Hudo mu je, vest ga peče...»

«Nič mu nisem storil,» se je opravičil. «Morda pa veš, kaj ima do mene...»

Namignila mu je, naj molči, ter ga pritegnila k sebi za drevo, rastoče ob poti. Plaho mu je pokazala k znamenju, ki se je belilo pred njima v večernem mraku.

«Poglej! Ali vidiš?» mu je šepetala.

«Koga? Kje?» je gledal okrog sebe.

«Pri znamenju nekdo kleči. Pst! Poslušaj!»

Sosed je opazil pred znamenjem človeka v upognjenim hrbtom in slišal pritajeno vzdihovanje. «Mazinček je,» si je domislil. «Prav on tako glasno moli.»

«Mazinček je doma,» mu je odvrnila. «Nekdo drug mora biti...»

«Kdo naj bi bil...?» je premišljal in poslušal bolešno stokanje. «Domačin ni, najbrž bo tujec...»

Minka je, nedaleč od znamenja, zapazila drugo senco, ki se je prav počasi premikala. Kdo je bil, se zaradi teme že ni dalo več razločiti. Po mehki vozni poti se niso slišale stopinje, ob znamenju pa je bilo posuto z drobnim kamenjem. Možaka ob kapelici je hreščanje opozorilo, da je nekdo v bližini.

«Kdo me zalezuje?» je siknil v večerno tišino.

«Jernej je,» ga je Križman spoznal po glasu.

«Tiho, da naju ne zapazi,» ga je Minka opozorila.

Zalezovalec je počenił k plotu na drugo stran poti, čim se je Hostar oglašil. Najbrž ni mislil, da ga bo tukaj našel, zato se mu je hotel prikriti. Križman in Minka sta nestrpno pričakovala, kako se bo nadaljevalo.

«Kdo je?» je ponovil nemirno Hostar.

«Ali si ti, Jernej?» se mu Tavželj ni mogel več prikrivati.

«Čemu lazite za mano?» Hostarjev glas je bil zmeden, tako ne more govoriti človek pri zdravem razumu.

«Domov pojdi, Jernej,» se je zasmilil starcu. «Ali hočeš, da te pospremim?»

«Vi?» je planil pokoncu. «Prej ste me pa podili...»

«Pojd. Jernej! Vedi, da te želim le dobro.»

«Pojdem, a prej vam bom pokazal... Poglejte, tukaj sem ga — tukaj na tem mestu...»

«Priznal je,» je presunilo Minko. «Več se ni mogel premagovati...»

«Zmešalo se mu je,» je dahnil Križman. «Zdelo se mi je, kako se bo končalo...»

«Semkaj stopite,» je zahteval Hostar od očeta. «Semkaj in poljubite ta kamen...»

Tavželj je vstal, a se ni ganil z mesta. «Jernej, bodi pameten!» ga je hotel zlepa pomiriti.

«Semkaj, pravim. Tu je ležal Albin... Poklekните!»

Starec bi mu bil ustrégel, a se je bal posledic. Tudi Minko je skrbelo. Že je stopila izza debla, da bi pomagala očetu, a Križman ji je zabranil, češ, da bo že sam potrebno ukrenil. Jerneja se ne boji, z lahkoto ga bo ukrotil.

Minka pa vzlic temu ni bila mirna v svojem skrivališču. Skrivoma je lezla za sosedom proti znamenju, kamor je prispela v hipu, ko se je Jernej pognal izpred oltarčka proti trepetajočemu očetu. Na stopnici pa mu je spodletelo; padel

za Nemca. Danes je ta nenadoma začutil v sebi slovensko kri. Nas samo vesel, če je iz Savla postal Pavel. To pa še ni razlog, da bi postal mož našega zaupanja v važnem opravilu.

ŠMARJE PRI JELSAH. V nedeljo 1. t. m. je priredilo tukajšnje Sokolsko društvo nad vse pričakovane dobro uspelo telovadno akademijo z zelo obširnimi sporedom. Akademija je pokazala velik napredek našega Sokola. Kot prva točka prireditve je bil nastop 8 moške in 8 ženske dece. Ljubko in naravno izvajanje dečjih prostih vaj je napravilo na prisotne najboljše vtis. Za njimi je nastopilo 8 članov z beograjskimi prostimi vajami. Pri teh vajah, ki bi morale nuditi najlepši užitek večera, je zaradi pomanjkljivosti not od povedala godba. Po malem presledku in sporazumu se je izvedel tudi ta del akademije v splošno zadovoljnost občinstva. Sledile so proste vaje članic (10 po številu). Elegantno izvajanje ženskih prostih vaj je občinstvo zadivilo in burnemu ploskanju ni hotelo biti konca. Posebno z orodni vajami so pokazali tako člani kakor tudi članice velik napredek v primeri z laško telovadno prireditvijo. Skupine članic in članov so bile zamišljene in izvedene prav lepo. Častna nam je dolžnost, da se zahvalimo br. načelniku in s. načelnici na doseženem uspehu. Pred končno točko, skupino vseh oddelkov, je navdušil za sokolsko idejo br. dr. Šašel vse prisotne z lepim govorom. V odgovor na vzpodbudne besede je zaoril po širni dvorani krepak «Zdravot!» Sledila je skupina vseh oddelkov med igranjem državne himne. Slika je predstavljala narodovo osvobojenje s pomočjo Sokolstva. S tem je bila končana krasno uspela manifestacija sokolske misli. Občinstvo je trdovratno obsedelo na svojih mestih ter se le nerado ločilo od Sokolov. Vam, Sokoli in Sokolice, kličemo: Le tako naprej! — Splošnemu olepšavanju našega trga se je pridružil tudi g. Gradt, ki je prebelil svojo hišo z gospodarskimi poslopji vred, ki leže ob cesti proti Rogoški Slatini. Prostor okoli cerkve je zelo vabljiv, odkar so napravljene na očiščenem prostoru

grede z belimi stezami. Ves prostor nalikuje malemu parku, obkroženemu s košatimi kostanji.

SV. MARTIN NA POHORJU. (Smrt na kosa.) Dne 18. maja je umrla v Zgornjem Prebukovju ugledna posestnica in dobra krščanska mati, ga. Genovefa Potočnikova, stara šele 38 let. Kako je bila priljubljena, je pokazal njen pogreb, katerega se je udeležila ogromna množica občinstva. Blago Vefko in dobro mamico si ohranimo v lepem spominu. Rodbini naše sožalje! — Dne 5. junija so napravili učenci in učenke, 75 po številu, iz Gornje Polskave izlet k Sv. Martinu na Pohorju pod vodstvom upravitelja g. Rainerja. G. Ivan Böhm iz Frama je daroval otrokom več kilogramov kruha in g. Leopold Vorša, trgovec, revnim otrokom razglednice od Sv. Martina. Otroci so se počutili na zelenem Pohorju zelo zadovoljno. Darovalcema najlepša hvala!

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Dne 22. t. m. priredi odbor za postavitev spomenika padlim vojakom veliko javno tombolo. Odbor deluje pod vodstvom g. Hrašavca z vso silo, da se spomenik čimprej postavi. Kljub temu, da ovirajo nekateri odboru nenaklonjeni činitelji njegovo delo, bo vendarle šlo. Sporno je še tudi vprašanje, kje naj se postavi spomenik. Splošno mnenje je, da naj stoji pred šolo na trgu. Le nekaj ljudi trdi, da je edino pravo mesto pokopališče. Šest občin župnije je že prispevalo znatne denarne podpore, med njimi 925 Din občina Grabonoš, ki je ena najsiromašnejših v fari. Čudno je, da se tri najbogatejše občine, med temi celo občina Sv. Jurij, kjer bo spomenik postavljen, upirajo podpori in s tem seveda zavlačujejo hitrejše uresničenje postavitve spomenika, ki bo vendar kras našemu kraju. Sicer pa nam je jasno, kam pes taco moli. Le pogumno naprej in ne zmenite se za nasprotnike!

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Prostovoljno gasilno društvo «Berkovci» priredi 29. t. m. na prostoru g. Matije Jurinca v Berkovcih veliko javno tombolo z množičnimi lepimi darili. Glavni

dobitki so: novo moško kolo, zlata ura, vreča moke (85 kg), boksasta koža, moška obleka itd. Cena srečki 3 dinarje. Vsi vljudno vabljeni!

Kako sušimo gobe

Mnogovrstne so jedilne gobe, v tej razpravi pa mislimo na naše jurčke ali gobane, ki so najbolj znani in pridejo predvsem v poštev za kupčijo. Pri nas se uživajo gobe skoro izključno v svežem stanju, dočim pa inozemstvo, posebno romanske dežele, pokupijo velike množine posušenih jurčkov. Čim lepše je blago, tem večjo ceno doseže, čim lepše je rezano in čim bolj skrbno posušeno je blago, tem večje povpraševanje je po njem. Pravilno sušena goba je bila ali vsaj sveže svetle barve. Zanimivo je, da kupec v inozemstvu plača višjo ceno za zunanost tega blaga, lahko rečemo za svetlo, belo barvo in tenko, na široko rezano obliko. Napredek za naše narodno gospodarstvo obstoji v tem, ako bodo naše dežele sposobne dobavljati res lepo sušeno blago in da s kakovostjo prekosimo druge inozemske dobave ter na ta način ugodimo zahtevi in vkusu inozemskih trgovcev. Nabiranje in sušenje gob je za naš kmetijski živelj, še prav posebno pa za naše male ljudi po kmetih, tako velike važnosti, da ta skromna rastlina zasluži vso pozornost naših kmetijskih veččakov, šole in vseh drugih činiteljev, ki imajo neposredno zvezo z nabiralci te plemenite rastline. Vsak prebujeni podeželan, vsak učitelj, vsak župnik in kaplan naj bi poučil naše ljudi o umnem pripravljanju gob.

Pri nabiranju gob misli na to, da bo zemlja tudi jeseni in drugo leto plodila gobe. Ne ruva v gobeh, narahlo jo primi spodaj in jo zavrti, tako da ostane plodišče nepokvarjeno. Ne loči je od zemlje niti prezgodaj, niti prepozno. Prezrela goba je črviva, puhla, mehka plast pod klobukom črna in snedena. Taka goba je brez vrednosti in samo kvarji ceno. Pusti jo, naj popolnoma dozori, naj razpade in oplodi zemljo za novo rast. Od-

je tako nerodno, da je priletel z glavo na kame-niti rob. Obležal je nepremično.

Nastala je mučna tišina. Sprva se ni nihče upal k ponesrečencu; mislili so, da se je potuhnil z namenom, da bo privabil k sebi očeta. Ko pa se le ni ganil, se je ojunčil Križman ter se bojzljivo pripognil. Ker ni čul dihanja, mu je privzdignil glavo, ki je — čim jo je spustil — zopet omahnila na zemljo. Okrog usten so se nabirale krvave pene.

«Pomagajte! Luč! Umira...» se je prestrašil.

Iz bližnje hiše je prisopel gospodar s prižgano svetilko ter jo postavil poleg Jerneja. Minka se je sklonila čezenj ter mu s tresočo roko prekrizala hladno čelo. «Brž po duhovnika!» je trepetala za njegovo dušo. «Vsaj poslednje olje naj bi mu podelili.»

«Prepozno,» je odkimal Križman. «Pravkar je izdihnil...»

Pokleknili so k znamenju in molili za mir njegovi duši. Minka je klečala ob mrliču in bridko ihtela. «Jernej, vse ti odpuščam,» je govorila. «Samo da boš ti deležen odpuščanja. Oh, ko bi se bil vsaj izpovedal!»

«Saj je glasno priznal,» jo je tolažil Križman. «Pri Bogu je milost in odpuščanje.»

Vaščani so begali nemirno po vasi in pripovedovali drug drugemu, kaj se je zgodilo. «Pa ob znamenju! Ali ni čudno?» so se plašili. «Prej Albin, zdaj pa ubijalec... Pravica se je maščevala...»

Križman je bil Tavžlju pravi angel varuh. Ako bi ne bilo njega, bi mu bili zopet podtikali morilno dejanje. Hčeri bi ne bili verjeli, on pa je popolnoma dokazal njegovo nedolžnost.

Zopet je šinila s Cveteža novica, katero so raznesli časopisi daleč po svetu. Celo iz daljnih krajev so prihajali ljudje v prijazno hribsko vasico k znamenju, kjer sta sklenila življenje ubijalec in njegova žrtev.

VIII.

Kakor nastopi po viharjih in nevihtah jasno vreme in postije solnce, tako se je tudi na Cvetežu začelo po nesrečnih dogodkih mirno življenje. Nekdaj sovražnega in prepirljivega Tavžlja ni bilo več. Na njegovem mestu je živel spokornik, ki je slekel svojo staro obleko ter oblekel novo — spokorno oblačilo. Popravil je slednjo krivico, preden je legel k večnemu počitku.

Z Brinjarjem sta se na starost popolnoma sprijaznila. Delati nista mogla več, zato sta se pogostoma shajala ob znamenju, kjer sta presedela solčne poletne dneve. Tu sta prijateljsko kramljala; kar sta nekda zamudila, to sta skušala nadomestiti.

Brinjarja je najbolj bolelo, ker ni imel naslednika. «Ti imaš vsaj fanta,» je tožil sosedu. «Moje ime pa pojde z mano od hiše.» — Vselej, kadar se je spomnil Albina, je ponovil:

«Smartenski šomašter to je govoril: kdo bo v ti žalosti mene potrošilo?»

Tavžlja so pekle sosedove solze, a ni mu jih mogel ohladiti. «Kaj, ko bi mu ponudil sina?» si je nekč domislil. «Naj pa Ančka doma ostane, saj gre tako nerada od hiše.»

J sklep je razodel sosedu, ki ga je sprejel z vsem njegovim zadovoljstvom. «Mihec pa, Mihec,» se je strinjal s ponudbo. «Kdaj sem že to mislil, pa te nisem hotel vprašati. Težke skrbi si me rešil. Prav Miheca sem si želel, ves je podoben Albinu.»

«Treba ga bo pripraviti...» je omenil Tavželj. «Ti pa Cilko nagovori...»

Prav po mladeniško sta se zasukala in odšla proti domu. Obema je bilo mehko pri srcu, kjer so jima še vedno tleli stari spomini. Sovraštvo, uboj, sprava, prijateljstvo in naposled ženitev, ki spaja dve življenji v eno. Grenka jima je bila samo misel na minljivost — nekda sta otroke zibala in pestovala, a zdaj jih bosta ženila...

Mihea ni prav nič osupnilo očetovo nagovarjanje. Za Cilko je bil pripravljen iti kamorkoli, ne pa ostati ob domačem pragu. Ze več časa sta se rada videla, pogostoma sta se srečala in dohitela. Samo spomin na minule dogodke jima je branil, da ni vzklika iz prijateljstva topla ljubezen.

Zenitovanje so odložili na predpust, ker med poletjem ni časa za zabavo. Tedaj pa so se oglasile harmonike; Kotarjev Janko je zagodel tisto svojo: «Kuretna, kuretna» in «Od ogla z njo...» Tako so imenovali njegove proizvode. Fantje so prodajali nevesto in dekleta ženina, na ženitovanje pa so prinesli «kamelo» in pogačo.

Za prijetnim zimskim oddihom je nastopilo resno delo. Z vso vnemo se je Mihec posvetil gospodarstvu. Brinjar ga ni mogel dovolj prehovati. «Saj ni Mihec, ampak Albin,» se je pobahal, kadar je komu izrazil svoje zadovoljstvo.

Tudi Tavželj je srečno omožil Ančko in dobil pridnega zeta. Z Brinjarjem se nista več tako shajala ob znamenju, ker sta imela doma novo opravilo. Zibala sta vnuka — Brinjar Albinčka in Tavželj Miheca — kar ju je v pozni starosti zopet pomladilo.

Minka ni bila deležna take zakonske sreče ter si jo tudi ni želela. Večkrat si je mislila: «Bolje je, da sem ostala sama, kot da bi morala reči svojemu otroku: tvoj oče je bil ubijalec.»

Tudi omožiti se ni več hotela. Posestvo je dala v najem ter živela od najemnine. Rada je obiskovala brata in sestro ter se zabavala z otroki, katerim je bila ljubezniva teta. Tukaj se je še nekoliko razvedrila; sicer pa so bile njene misli stalno ob znamenju kakor spomenik ob grobu ljubezni.

trgaj gobo takrat, ko se je že primerno razvila, ko ima lepo, trdo meso v stebelcu in zgoraj. Mehko in zdravo plast pod klobukom razreži ob enem z ostalo gobo in posuši. Napačno in nepotrebno je, ta «špeh», kakor ga nekateri imenujejo, ločiti od ostale gobe in ga zavreči.

Svežo gobo očisti vsake prsti! V tem pogledu se pri nas mnogo greši, najbolj zaostala sta glede tega Suha krajina in Kočevska. Ako ni goba dosti očiščena, pride med sušenjem in potem, ko se gobe devajo v vrečo in preden jih prevzame kupec, posušena prst na spodnjem koncu neočiščenega stebelca na ostale lepe in bele suhe lističe ter pokvari in zamaže vso belo in svetlo barvo. Sicer pa veleva razum, da prst ni užitna reč in da se vsak trgovec brani gob, iz katerih se kar pokadi zemski prah, ko pri prevzemanju prevrne napolnjeno vrečo. V tem pogledu si nabiralec gob nikdar ne dá preveč dela. Snažnost nad vse!

Reži gobo v tankih in širokih ploščah. Najlepše blago prihaja na trg iz onih krajev, kjer režejo gobe popolnoma enakomerno tenko s pomočjo neke posebne priprave — nekakega ribežna. Vsi lističi so enako debeli. Inozemci povprašujejo največ po tenko rezanih gobah, ki posušene ne presegajo 1½ do 2 milimetrov debeline. Skrbeti je treba za to, da narezana goba ohrani obliko listov, da ni pomečkana in posvalkana brez oblike.

Trhle, črvive gobe ne zaslužijo, da jih sušimo. Škoda dela in truda. S tem samo lepim gobam pokvarimo ceno. Isto velja za snedeno in obzrto gobo. Četudi bi bila svetla, nima vrednosti, ker inozemski kraji ne dopuščajo uvoza takemu blagu. Pri malokateri reči je zdravstveno nadzorstvo tako strogo kakor prav pri uvozu suhih gob.

Suši gobe na zraku in solncu! Naravna toplota in topel veter naj imata dostop do narezanih gob od obeh strani (rešeto, vitrasta reta). Med sušenjem pogosto obračaj liste. Ko nastopi večerna vlaga, spravi napol suho gobo v sobo, kjer je zrak bolj suh. Vlaga in dolgo, počasno sušenje uničuje svežo belo barvo — goba porumeni in sčasoma celo počrni. Najlepše blago donajajo na trg oni, ki čez dan sušijo na solncu, pridno obračajo, zvečer in čez noč pa sušijo v zakurjeni sobi ali v sušilnici. Umevno je, da se mora polagati narezani list poleg lista, ne pa drugega na drugega. Nepravilno suši tudi oni, ki na svežo gobo požene takoj spočetka preveč vročine. Pogosto se dogaja, da je narezana goba od obeh strani suha, v sredini pa še vlažna, nezadostno presušena. Takšna goba potem naglo odjenja, postane vlažna, naglo potemni in se v sredini radi zaredijo glive in črvi. Dobro posušena goba mora tudi v 2 do 3 dneh po končanem sušenju šumeti, kadar jo pretresate. Nezadostno sušene gobe kupec odklanja ali pa odtegne 10 do 20 % na teži, da se izogne škodi, ker se mu kesneje v skladišču taka goba močno osuši.

Suhe gobe hrani vedno na popolnoma suhem in v zaprtem prostoru! Ko jih prenašaš, pa pazi, da se ne drobijo. Zato je priporočljivo, da se lepo belo blago pošilja po železnici precej stisnjeno v lesenih zabojih.

Temne gobe loči od belih! Na ta način doseže nabiralec vedno boljše ceno. Marsikje imajo še od lanskega leta po nekaj kilogramov starih gob. Ne mešaj starih z novimi, ne mešaj drugovrstnih z jurčki. Vsaka večja trgovina ima strokovno dobro izvežbanega prejemalca in ta takoj spozna staro gobo med novimi in lahko škartira vse skupaj. Ako pa tega ne napravi, se mora v skladišču vse skupaj prebrati in vam zaračuna strošek za prebiranje, ki ste ji ga v svoji kratkovidnosti povzročili. Stara goba ima čisto drug duh kakor nova.

Poštenost in snaga nad vse! Drobež, skoro neviden pesek med gobami, težko staro železo sredi vreče, drobno narezana in posušena repa ali krompir, pomešan med gobami — vse to so česti pojavi. Dogodilo se je že celo, da je nepoštenjak dal pri rezanju repi in krompirju isto obliko kakor jo ima goba. To so naravnost kaznive zadeve. Velike važnosti je snaga. Kar je za

jed, se mora sušiti in hraniti na takem prostoru, kamor nima dostopa golazen vseh vrst. Moramo nekaj dati na svoje dobro ime in dostojnost. Naša goba si s težavo utira pot v tujino in če hočemo, da dobijo gobe iz Jugoslavije dobro ime, moramo v inozemskem kupcu v vsakem oziru vzbuditi prepričanje, da je naše blago prvovrstno in ne predrago. Ne smemo misliti, da goba rase samo pri nas. Velike množine gob vržejo vsako leto na svetovni trg Francija, Italija, Češkoslovaška, Poljska in v zadnjih letih tudi Rusija. V svetu vse to blago med seboj tekmuje v ceni in kakovosti. Smo mladi in začetniki v vseh gospodarskih panogah, zato se pa moramo potruditi iz osebnih in splošnih narodnogospodarskih ozirov, da pride v deželo mnogo inozemskega denarja, da se ta porazdeli baš za to manj znatno in malo vidno rastlino med naše socialno najšibkejšje sloje. Goba je plemenita, pa tudi opasna rastlina, ki lahko donaja korist, lahko pa tudi upropasti velika in močna podjetja. O kupčiji, o nakupu, prodaji in naglo se menjajoči ceni pri gobah prinese ena prihodnjih števil «Domovine» kaj več.

NAŠI NA TUJEM

KANADSKO PISMO.

Noranda, maja.

Dokaj prijazno mestece Noranda šteje približno do 8000 prebivalcev raznih narodnosti, med njimi nas je že tudi do 150 Slovencev. Površje tukajšnje okolice sicer nima posebne vrednosti, zato pa tem več vrednosti pod zemljo. Tu obstoja velik rudnik, iz katerega pridobivajo baker, zlato in razne druge rude. Vse tukajšnje prebivalstvo živi od tega rudnika.

Po precej hudi zimi so tudi tukaj nastopili toplejši dnevi. Pred kratkim se je poženilo tukaj več naših tovarišev Slovencev. Ker žal, ni pri nas nič naših slovenskih deklet, so se fantje poročili z dekleti druge narodnosti.

Ljudstvo je tukaj zelo mirno in pošteno. Zato imamo samo tri stražnike. Zamrežena okna pri hišah so prav redka, a vendar se malo čuje o vlomih in tatvinah. Pisec teh vrst še ni imel prilike videti orožnika, ki bi s puško na rami iskal zločince kakor v starem kraju. Da je tolika razlika med ljudstvom tu in pri nas v starj domovini, je vzrok deloma v revščini, a glavni krivec je gotovo alkoholizem. Tukaj se ne pije kakor po naših slovenskih krajih. Zato so tukaj ljudje tudi krepki in zdravi.

Kakor so mirni ljudje, tako je mirna tudi tukajšnja priroda. Neurij, grmenja in toče ne poznamo. Prav tako je pohlevno živalstvo. Gozdne ptice so tako krotke, da ti pridejo v roke zobat. Divjih zveri je tu zelo dosti, posebno medvedov je kakor v stari domovini zajcev. Medvedi so tu črni in zelo veliki. Ni še dolgo tega, ko sva imela stakim črnuhom dirko čez drn in strn; seveda, bežala sva vsak v svojo stran. Takrat sem spoznal, da ta mrha ni ljudem prav nič nevarna.

Delavske razmere pa so sedaj v Kanadi slabe. V našem mestu je dosti ljudi brez dela; enako tudi po ostali Kanadi.

Pozdrave vsem rojakom: J. Avbar, Jože Smuk, Jože Gregorič, Franc Špendal in Jože Kuplenik.

SLOVENSKO DELAVSKO DRUŠTVO V STOPPENBERGU.

Stoppenberg, junija,

Leta 1923. je bilo naše društvo ustanovljeno s pomočjo našega prijatelja, g. Pavla Bolhe, ki se je potrudil, da je spravil številne Slovence skupaj v eno složno društvo. Mnogo si je g. Bolha prizadeval po vsem Westfalskem in Poruhrju, da je organiziral več takih društev.

Naše društvo se do zdaj še ni oglasilo v «Domovini». Moramo priznati vsi tukajšnji Slovenci,

ki dobivamo v roke «Domovino», da brez izjeme zelo radi beremo ta list, čeprav nekateri trdijo, da je «Domovina» žež duhovnike in vero. To pač ni resnica. Samo je dolžnost vsakega bralca, da ta časopis skrbno in razumno prečita, potem pa se bo lahko prepričal, da «Domovina» ni proti veri.

Gospod urednik, ne smete si pa misliti, da se Slovenci tukaj med seboj dobro razumemo in da ne poznamo sovraštva med seboj. Tisti, ki se zaganjajo v «Domovino», kaj radi pozabljajo na božji nauk: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

Pri nas sta dve struji, v kateri se delimo Slovenci. Eni so organizirani v Društvu sv. Barbare, mi pa smo v našem Jugoslovanskem delavskem društvu. Nekateri člani Društva sv. Barbare so tako zagrizeni, da so žalili enega naših združenj celo na njegovo zadnjo uro, kar se je dogodilo v Stoppenbergu 6. marca letos.

Naznanjamo vam tudi, da se bomo letošnjo leto Slovenci s posebnim vlakom pripeljali v domovino, kjer bomo obiskali tudi Ljubljano. Po sedanjem načrtu pridemo domov 25. avgusta. Ni smo še pozabili na domovino in na našo pesem, ki se glasi:

Domovina mili kraj,
kjer visoke so gore,
kjer zelene so planine,
mile trate in doline,
cerkve bele kjer stoje...

MINES DE BRASAC (Francija). Tudi mi imamo svojo organizacijo, ki se imenuje Jugoslovansko rudarsko podporno društvo. Ustanovljeno je bilo letos 2. marca. Kaj posebnega se pri nas ne dogodi. Le velikonočne praznike smo obhajali prav lepo. Spominjali smo se nazaj, kako je bilo včasih, ko smo bili doma. Na predlog našega društvenega predsednika Franca Debevcja smo napravili na velikonočni ponedeljek lepo uspelo veselico, katere čisti dobiček smo namenili za rodbino tu umrlega rojaka Franca Benkoviča iz Dolge vasi pri Kočevju, ki je umrl star šele 33 let ter zapustil ženo in tri otroke. Že ob 4. popoldne je bila dvorana v gostilni Lagarde nabito polna naših rojakov Jugoslovencev. Društveni predsednik Franc Debevc je v lepem govoru pozdravil člane društva in navzoče goste ter obrazložil, kakšen je bil namen te veselice. Za lep govor predsednika se je zahvalil v imenu društva Ludovik Lešnik. Na veselici smo se prav lepo zabavali. Čisti dobiček te prireditve je dosegel 800 frankov, ki jih je društveni blagajnik Alojzij Kranjc odposlal rodbini pokojnega Benkoviča. — Društveni odbor pozdravlja urednika «Domovine» in vse njene čitatelje in čitateljice.

Politični pregled

V Beogradu so se v soboto 7. t. m. pričele velike sokolske svečanosti,

ki jih je otvorilo na sokolskem stadionu sokolsko dijaštvo s tekami v lahki atletiki. Vseh dijakov in dijakinj se je zbralo v Beogradu približno 13.000, tako da je bilo po ulicah, okrašenih z zastavami in zelenjem, ves dan živahno vrvenje. Pri tekmah, ki so trajale vse dopoldne, so dosegle prvo mesto za žensko srednješolsko mladino dijakinje iz Pančeva, prvo mesto za moško srednješolsko mladino pa dijaki iz Sombora. V nedeljo je priredila srednješolska mladina veličasten manifestacijski sprevod po beograjskih ulicah. Skoro dve uri je trajal sprevod med gosto strnjena zidoma skoro stotisočglave množice, ki je burno pozdravljala korakačo mladino.

Pred nedeljsko popoldansko javno telovadbo na zletišču je pozdravil dijaštvo z lepim nagovorom prosvetni minister Boža Maksimović. Pri drugem nastopu je

prišel gledat telovadbo Nj. Vel. kralj 'eksander,

ki ga je mladina z gledalci vred burno pozdravljala, tako da so akordi državne himne kar utonili v viharju vzklikanja. Kralj, ki je ostal na zletišču do konca javne telovadbe, se je razgovarjal dlje časa s prvim in drugim podstarostjo Sokola kraljevine Jugoslavije, z Ganglom in Paunkovičem. Na zletišču je bilo tudi več ministrov, med njimi ministrski predsednik Živković. Sokolske slovesnosti bodo trajale do 29. t. m.

V Rumuniji so se pretekli teden odigrali zgodovinski dogodki. V sporazumu z rumunsko vlado se je v petek zvečer

povrnil z letalom v Bukarešto bivši prestolonaslednik princ Karel,

ki se je moral l. 1926. odpovedati prestolu ter je živel od tistega časa v Franciji. Njegov povratak je izzval med narodom veliko navdušenje. Maniava vlada je po daljših posvetovanjih odstopila, nakar je dosedanji minister Mironescu sestavil novo vlado. Sklicana je bila ustavodajna skupščina, ki je

proglasila vrnivšega se princa za kralja Karla II.

Po končanih svečanostih zaprisege kralja na ustavo in proglasitve novega kralja je tudi nova Mironescova vlada odstopila in je kralj takoj začel pogajanja za sestavo nove vlade, ki naj bi bila koncentracijska.

DOMAČE NOVOSTI

* **Prisrčen sprejem ameriških Slovencev.** Dne 5. t. m. je prispelo z brzovlakom preko Monakovega na Jesenice 85 naših rojakov iz raznih krajev Zedinjenih držav. Na Jesenicah jim je bil prirejen prisrčen sprejem. Brez vsake agitacije se je zbralo na peronu več sto ljudi, ki so ob prihodu vlaka prirejali došlim rojakom prisrčne ovacije. Godba kovinarjev pa jim je zaigrala pozdravno koračnico. V imenu banske uprave in izseljenškega komisarijata jih je v lepih besedah pozdravil g. Fink iz Ljubljane, želeč jim na svobodnih jugoslovenskih tleh dobrodošlico. V imenu jeseniškega delavstva je drage goste pozdravil g. Jurij Jeran. Mali deklici, Jeranova in Martinjakova, pa sta z ljubkimi nagovori izročili vodji izletniške skupine Francu Hajnyju in njegovi soprogi krasna šopka svežega cvetja. S solznimi očmi se je g. Hajny, ki je doma od Kaple pri Št. Jurju ob Taboru, zahvaljeval za pozdrave ter naglašal, da so prišli obiskat svojo staro domovino kot iskreni Jugoslovenci, ki jih nova domovina ni mogla odtujiti materinemu jeziku. Na ljubljanskem kolodvoru je drage ameriške rojake pozdravil v imenu mesta gosp. župan dr. Puc Dinko. Zahvalil se mu je v imenu Slovenske narodne podporne enote vodja izletnikov g. Hajny. Sprejemu so prisostvovali poleg številnega občinstva bivši minister g. Kristan, zastopnik Narodne izseljenške organizacije g. dr. Joža Bohinjec, tajnik Delavske zbornice g. Filip Uratnik in drugi. Na kolodvoru so se odigrali ganljivi prizori, ko so se srečevali sorodniki in znanci po dolgih letih ločitve.

* **Zaključek Ljubljanskega velesejma** je bil na binkoštni ponedeljek. Kakor se ceni, je letos obiskalo velesejem skupno okrog 118.000 oseb. Z uspehom je bilo zelo zadovoljnih 63 odstotkov razstavljalcev, 28 odstotkov razstavljalcev je izjavilo, da so bili zadovoljni, a le 9 odstotkov je bilo manj zadovoljnih.

* **Obratovanje v premogovnikih Trboveljske premogokopne družbe.** Iz Zagorja pišejo: Pred zadnji ponedeljek se je pričelo z oddajanjem premoga državnim železnicam, vendar obratovanje ne bo redno vse dni v tednu, ker je dobava železnicam zmanjšana za 20 odstotkov. Zaradi tega tudi ne bo omogočeno rudarjem, da bi v večji meri plačevali zaostanke trgovcem in obrtnikom, ker bodo zaslužili siromaki le toliko, da bodo komaj krili svoje vsakdanje potrebščine.

* **Čebelarjem.** Blagovni oddelek Čebelarkega društva se je otvoril v novem lokalu v Ljubljani v Vošnjakovih ulici (ulica, ki vodi od gostilne »Pri Novem svetu« proti kolodvoru v Šiški). Blagovni oddelek je odprt za stranke vsak dan dopoldne in popoldne. V zalogi ima vse čebelarke potrebščine, umetno satje in razne vrste medu ter kupuje vosek razne količine.

* **Smrt notranjskega korenjaka.** V Senožečah v Julijski Krajini je v nedeljo 1. t. m. v visoki starosti 91 let za vedno zatisnil svoje oči gosp. Fran Suša, oče notarja g. Frana Suše in brat pred dvema letoma umrlega Antona Suše, trgovca in posestnika v Senožečah. Pokojnik je bil po vsem Krasu znan in spoštovan. V Senožečah, kjer se je rodil in kjer je od svoje mladosti dalje bival, se je v dolgi dobi svojega življenja z vneto udeleževal v prid splošnosti in zavzemal razna častna mesta kot občinski svetovalec, podžupan, predsednik okrajnega cestnega odbora. Časten mu spomin!

* **Občinska cesta iz Slovenske Bistrice na Gornjo Bistrico** se je s pomočjo banovinskega kamenoloma, okrajnega cestnega odbora, občine in zasebnih interesentov pravkar temeljito obnovila. Porabilo se je okrog 2000 kubičnih metrov gramoza in peska. Veliki cestni parni valjar je bil pri tem zaposlen nad mesec dni. Obnovljena cesta je prvovrstna in v vsakem oziru ustreza izredno živahnemu prometu med Gornjo Bistrico in Slovensko Bistrico.

* **Novo znamke.** Ministrstvo javnih del je nedavno razpisalo natečaj osnutkov novih poštinskih znamk. Vposlanih je bilo mnogo osnutkov iz vse države in razsodišče je odobrilo načrt Pante Stojčičeviča, šefa grafike v beograjski tovarni denarja. Klišeji bodo izdelani na Dunaju.

* **Letošnji zagrebški velesejem** se bo vršil od 13. do 22. septembra. Dne 13. in 14. septembra bo v okviru velesejma razstava domače, 20. in 21. septembra pa razstava inozemske plemenske živine vseh vrst.

* **25letnica Olepševalnega društva v Rožni dolini** pri Ljubljani se bo slovesno proslavila 6. julija t. l. z veselico, s tako zvanim rožnodolskim sejmom. Obenem se bo postavila spominska plošča na čast prvemu odboru tega društva.

* **Pastirski tečaj v Kamniku.** Agrarne operacije I. v Ljubljani so priredile s pomočjo planinskega odbora in sreskega kmetijskega odbora v Kamniku pastirski tečaj v nedeljo 1. t. m. Tečaj je obiskalo okrog 80 pastirjev, planšarjev in planšaric. Sreskega načelnika je zastopal višji pristav g. dr. Oražim. Navzočni so bili tudi veterinarski referent g. Josip Ravtar, načelnik sreskega kmetijskega odbora g. Ferdinand Novak in načelnik planinskega odbora g. Karel Prelesnik. Komisar za agrarne operacije, g. Ivan Pokorn, je s primernim govorom otvoril tečaj, nakar sta predavala živinozdravnik g. Riegler iz Ljubljani o prvi pomoči pri oboleli živini v času planinske paše, kmetijski referent g. Josip Sustič iz Kranja o dolžnostih pastirja glede planine, živine in ravnanja z mlekom. Govoril je tudi gospod Ferdo Novak. Po predavanjih se je razvil dokaj živahen strokovni razgovor. Med drugim se je premetrivalo vprašanje ustanovitve mlekarških zadrug v svrhu izdelave enotnega tipa masla. Ta zadeva se bo glede na različne krajevne prilike še proučevala. Poudarjala se je tudi nujna potreba zavarovanja planšarskih koč, ki, žal, danes niso dovolj varne pred raznimi zlikovci. Ob zaključku so se razdelile vrednim pastirjem denarne nagrade, ki jih je podelila v ta namen kraljevska banska uprava.

* **Žigovanje debelinskih mer v Celju.** Celjsko mestno načelništvo razglašajo: Na podlagi odloka kraljeve banske uprave v Ljubljani se pozivajo vsi lastniki debelinskih mer, da predložijo v času od 1. do 15. t. m. od 8. do 12. dopoldne vse pred letom 1928. žigosane debelinske mere pristojni kontroli mer in dragocenih kovin v Celju v uradni preizkus in žigovanje.

* **Popravek.** V zadnji »Domovini« se je vrnila v osmrtnico g. Antona Čadeža neljuba tiskovna napaka. Glasilo se je Čadež, prav pa je

Čadež, kar so čitatelji že gotovo tudi sami popravili po zadevnem dopisu iz Poljanske doline.

* **Ameriške novice.** Umrli so: V Sheboyganu Anton Kopal s Planine pri Vipavi; v Milwaukee Marija Dočenčeva, rojena Hen, iz Kokarij pri Mozirju; v Lamsuli Rozi Mačkova; v Paoniji France Brezovšek; v Detroitu Pavla Škodova, rojena Marn, iz Štange na Dolenjskem, mati sedmih otrok; v Chicagu Ana Piemanova, rojena Gabrova, iz Trnja pri Škofji Loki; v Johnstownu Josipina Urbasova iz Grahovega pri Cerknici; štiri-letnega Franceta Klinarja je v Johnstownu ubil avto na ulici; v Chicagu je vročinska bolezen pobrala Antona Tomšeta iz Čateža pri Brežicah; v Valleju je umrl Ivan Burja, rojen v Ameriki; v Kemoreju pa Josip Valant, doma nekje na Dolenjskem. V Lawrenceju je umrl Luka Čop, v Ridgewoodu pa se je na stopnicah ubil Janez Holešek. V Bridgeportu je umrl Ivan Kovačič.

* **Dediči se iščejo** po Francetu Vodlanu, ki je pred desetimi leti umrl v Ameriki in določil svojo zapuščino očetu Janezu Vodlanu iz vasi Vašč v okraju Kamniku. Ker je videti ime pomotno in v navedenem okraju ni nikakih Vodlanov, dasi je bilo šest bratov in sester, prosijo podpisani za podatke, ki bi mogli služiti za izsleditev dedičev. — Dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, I. nadstopje.

* **Čudo narave.** V Družinski vasi stojita na posestvu g. Zorka dve košati vrbi, iz katerih sta zrastle že okoli šest metrov visoki smreki. To čudo narave občudujejo zlasti gostje Šmarjeških topljic.

* **Vesela medvedja zgodba.** Pred kratkim je neki posestnik v gozdu blizu Črmošnjic doživel zanimivo zgodbo. Stopal je po gozdu. Pred njim je tekel njegov pes. Nenadoma nekako sredi hoste je pes obstal in začel močno lajati. Ker le ni bilo laježu konca, je začel mož gledati okrog, ker se mu je zdel lajež sumljiv. Hipoma je zagledal pod mogočnim hramom močno veliko medvedko, okrog nje pa dva medvedka, ki sta začela ob lajanju lesti po drevesu navzgor, hoteč se na ta način rešiti pred pasjo nevarnostjo. Medvedka se je v tem pripravila za napad. Dvignila se je na zadnji nogi in začela skokoma napadati psa, ki se je pogumno zaletaval v močno zver toliko časa, dokler ni ta obupala nad svojo zmago, pustila oba svoja mladiča na drevesu in zbežala najbrž v svoj brlog. Možak je letel v vas in spotoma opozoril na mladiča nekaj ljudi, ki so šli takoj k drevesu, koder sta se na vejah skrivala oba medvedka. Medvedka so odnesli potem v vas, a so ju vaščani kmalu zopet izpustili v gozd.

* **Teča v Višnji gori.** Posledice toče, ki je padala te dni v Višnji gori in okolici, so strašne. Vse je zbito in uničeno. Znova je bilo treba započeti z delom kakor v zgodnji pomladi. Mlado žito morajo pokositi. Fižol se ponovno sadi. Kmalu po nesreči je bil v Višnji gori banski delegat g. inž. Zidanšek, ki je pregledal polja. Prav tako je obiskal Višnjo goro davčni delegat zaradi morebitnega odpisa zemljiških davkov. Oba je vodil g. Erjave, župan v Dragi in bivši oblastni poslanec za naš okraj. Najbolje bodo zaradi te nesreče opravile trgovine s šipami, ki jih je po bitih ogromno število. Samo na sodišču je uničenih okrog 190 šip.

* **Nevihta nad Zužemberkom.** Dne 4. t. m. je divjala po vsej zužemberški občini silna nevihta, ki je napravila zlasti v hinjski župniji neprecenljivo škodo. Toča je popolnoma uničila v vaseh Lopati, Vrhu, Visejcu in Plešivici vse posevke, vse sadno drevje in trtje. Pokrajina je bila vsa bela od toče. Letošnja letina je kazala dobro, sedaj pa je vse uničeno. To je tem obštetnejše, ker je uničevala zadnja leta pridelek suša in je prebivalstvo popolnoma osiromašeno. Treba bo od oblastev takojšnje in izdatne pomoči, da se vsaj delno ublaži ta elementarni udarec.

* **Škratinka v Rečici pri Laškem.** Pišejo nam: V rudniškem stanovanju v Rečici se je pojavila nalezljiva bolezen škratinka. Štiri primeri so zdravniško ngotovljeni. Da se bolezen pravočasno zatre, se je prizadeta hiša strogo izolirala in so stanovalci kontumacirani.

* **Toča v okolici Starega loga in Mozlja.** Te dni je zadelo Kočevsko strašno neurje s točo, ki je vse sklestila zlasti v okolici Starega loga in Mozlja. Polja so vsa stolčena. Celo vejice dreves je toča mestoma polomila. Skoro ni hiše, kjer bi ne bile pobite šipe. Toča je bila tako debela, da je do krvi ranila ljudi, ki jih je dobila na prostem. Uničenim kmetovalcem bodo morala priskočiti na pomoč oblasti.

* **Velik požar v Gradu.** V noči od predzadnje sobote na nedeljo se je pokazal na strehi skednja na posestvu Jožeta Krča rdeči petelin. Prva je ogenj zapazila domača hči Marija, ki je zbudila domače in tekla klicat sosede na pomoč. Kmalu je bila vsa vas na nogah in je hitela gasiti. Ko so prispeli galisci iz Cerkelj s svojo motorno brizgalno, se je ogenj že znatno razširil, da je bilo misliti le na omejitve. V ognju so bila vsa gospodarska poslopja, skednji in šupe treh posestnikov, sosedov Jožeta Krča, Franca Kuharja in Janeza Roprehta. Ker so bila vsa poslopja s slamo krita, se je ogenj tako hitro razvijal, da ni bilo ljudem mogoče, iz gorečih poslopij ničesar rešiti razen živine. Združeni gasilci iz Cerkelj, Zgornjih Brnikov in Velesovega so s skupnimi močmi omejili ogenj in tako obvarovali vsaj stanovanjska poslopja, ki so bila zavarovana le s požarnimi zidovi. V tem delu se je posebno obnesla motorka iz Cerkelj. Prve proizvodbe po nastanku ognja nedvomno kažejo, da je ogenj nekdo podtaknil. Ugotovljeno je tudi, da je storilec poskušal v isti noči zažgati tudi pri drugih posestnikih. Aretirali so neko osumljeno žensko in jo privedli v zapore kranjskega sodišča.

* **Požar v Čretu pri Celju.** Pri kuhanju svinjske hrane je zaradi neprevidnosti domačih nenadoma nastal pred dnevi požar v hiši posestnika Gorška v Čretu. Ogenj se je zaradi močnega vetra hitro razširil in objel tudi poleg stoječo leseno uto, ki je zgorela do tal. Prvi so bili na pogorišču celjski gasilci s tremi motornimi brizgalnicami, za njimi teharski in gaberski gasilci. Vkljub vzajemnemu naporu požrtvovalnih gasilcev je postalo vse ostreje stanovanjske hiše žrtev ognja in je ostalo le golo zidovje.

* **Zagonetna smrtna nesreča.** V Ljubljani se je pripetila pred dnevi zagonetna smrtna nesreča, katere žrtev je postal 27letni svetočarski pomočnik Martin Berdelak, doma iz Vrholj v mariborskem okraju. Berdelak je odšel p. kosilu iz kuhinje v prvem nadstropju v prtilišče na stranišče na dvorišču. Ker ga ni bilo na izpregled niti potem, ko so ostali uslužbenci pričeli že z delom, je šel pomočnik Ožbalt Brošč pogledat, kaj je z Berdelakom. Na svoje nemalo presenečenje pa ga je našel ležati v stranišču na tleh, vsega modrega v obraz brez zavesti. Ves prestrašen je odhitel takoj po gospodarja, nakar so nezavestnega Berdelaka prenesli v delavnico in ga skušali z umetnim dihanjem spraviti k zavesti. Medtem je dospel Feševalni avto, ki je Berdelaka odpeljal v bolnico, kjer ni pomagalo nobeno sredstvo. Berdelak je kmalu nato umrl, ne da bi se zavedel. Pravijo, da je ponesrečenec umrl baje zaradi strupenih plinov.

* **Tovorni avto zgorel.** Pred dnevi se je vnel v Veličanih na ljubomski okrajni cesti tovorni avto Bratov Vogler, ki je bil natovorjen s 40 zabojni petanjske slatine ter namenjen v Varaždinske toplice. Šofer ognja niti ni opazil ter ga je na nezgodo opozoril Fele kolezar, ki se je pripeljal tam mimo. Ko se je avto ustavil, je bil njegov sprednji del tudi že v plamenu, tako da so se tri osebe, ki so se vozile z avtom, komaj rešile iz ognja. Z zadnjega dela avta so tovor še spravili na varno. 33 steklenic so uporabili za gašenje, ki pa je bilo brezuspešno in je avto ves zgorel. Škoda je krita z zavarovalnico.

* **Nesreča starega moža.** V Brezolah je imel 75letni krovce Jernej Bizjak opravka na neki slamnati strehi. Ker je bil premalo zavarovan in je bila streha zaradi dežja preveč polzka, je Bizjak zdrsnil z nje ter si pri padcu zlomil levo nogo in desno roko ter dobil vrhu tega še notranje poškodbe.

* **Nevarno se je ponesrečil v Savinjskih planinah celjski uglaševalec klavirjev g. Davorin**

Ropas. Ranjenega na glavi, z zlomljenim rebrom in najbrže z notranjimi poškodbami so prepeljali ponesrečenca v celjsko bolnico.

* **Življenje si je vzela** 28letna služkinja Ivanka Höglerjeva z Brezovice pri Kočevju, uslužbena pri ravnatelju Vilharju v Ljubljani. Zastrupila se je s plinom. Vzrok obupnega čina je najbrže žalost za zaročencem, ki si je pred meseci vzel življenje.

* **Požar.** V torek zjutraj je zgorela v Škalah stanovanjska hiša po domače pri Jevšniku. Kako je ogenj nastal, je neznano; govori se, da zaradi vnetja saj v dimniku. Na pomoč prihiteli gasilci iz Družmirja in Velenja niso mogli dosti opraviti, ker je primanjkovalo vode. Po požaru je hudo prizadet lastnik hiše, prejšnji cerkovník pri Sv. Križu, ki je hišo nedavno kupil.

* **Strela užgala zidanico.** Nad Poljčanami in okolico je divjala te dni huda nevihta s točo in je udarila strela v Prešernovo zidanico, lep vinski hram v naselju Cerju, oddaljenem kakih 20 minut od Poljčan na bregu. Lastnik hrama je poljčanski župan g. Prešeren. Najžalostneje pa je to, da je nezgoda zahtevala tudi človeško življenje. V hramu, ki je imel razen kleti in stiskalnice še dve sobi ter kuhinjo, je bila pri svojem očetu viničarju tudi 37letna hčerka, mutasta sirota Mima. Bila je v času nesreče sama doma in ker je bilo v hiši tudi mnogo slame, pripravljene za vezanje, se je ogenj razširil neverjetno hitro in reva se je zadušila, preden se je mogla rešiti. Rešili so le kozo in nekaj malenkosti. Vneto so pri reševanju pomagali poljčanski gasilci, ki so prihiteli do vzhodja s svojim avtobusom. Predvsem se je izkazal junaškega gasilca g. Wirth, ki je odnesel iz objemov plamena omenjeno siroto Mimo, ki pa je navzlic temu kmalu nato izdihnila vsa opečena. Od hrama, ležečega na najlepši in najvišji točki goric, je ostalo le golo zidovje.

* **Za detektiva se je izdajal** Radovljčan Ivan Vovk v Prestrlovi gostilni na Jesenicah in zahteval od nekega Bosanca, naj se mu legitimira. Ko mu je ta po svojih močeh ugodil, je Vovk zahteval, naj mu dá za pijačo, kar pa je Bosanec seveda odklonil ter pozval na pomoč v bližini se nahajajočega finančnega preglednika, ta pa orožništvo, ki je «detektivu» natančno pregledalo obisti. Vovk je bil izročen sodišču, kjer bo za svoje nerodnosti prejel zaslužen nagrado.

* **Posledice alkoholizma.** Pred senatom trojice pri mariborskem okrožnem sodišču je bil obsojen na dve leti težke ječe 25letni zidar Alojz Ljubec iz Grajene pri Ptujju, ker je Franca Krepka iz Krčevine urezal z nožem v desno roko nad laktom s tako silo, da mu je prerezal razen več manjših žil in živcev tudi veliko žilo odvodnico in dovodnico ter je Krepke pol ure po prevozu v ptujsko bolnico zaradi izkrvavitve umrl.

* **Ukraden vol.** Nedavno ponoči je bil iz zaprtega hleva posestniku Kotniku, po domače Grešovniku. v Podgorju ukraden tri leta star vol, vreden okoli 4000 Din. Dva dni nato je prignal neki moški v Zavodnjo k posestniku Navšaku vola ter ga ponujal v nakup. Ker pa ni mogel pokazati živinskega potnega lista, se kupčija ni sklenila, pač pa je prodajalec vola pustil pri Navšaku in se napolil v svojo občino po potni list. Preko nekega šoštanjkega mesarja je za shranjenega vola izvedelo orožništvo in ga vzelo v svoje varstvo. Ko se je prodajalec vrnil s prislepjenim potnim listom, ga je prijela roka pravice. Pri zaslišanju je trdil, da je Završnik Ludovik iz Št. Ilja pri Mislinju. Zadevo preiskuje sedaj sodišče.

* **Borba s strupenim plinom pri Zagrebu.** V Gračanih pri Zagrebu so kopali globok vodnjak. Pri tem se je nenadoma pojavil plin metan, ki je omotil delavca Stjepana Kobeščaka. Ker drugi delavci niso mogli zaradi nevarnega plina v vodnjak, so poklicali na pomoč gasilce iz Zagreba, ki pa sprva tudi niso mogli uspešno posredovati, ker so bile njihove protiplinske maske neprimerne za ta nevaren plin. Enako je bilo z uslužbenci reševalnega društva. Dva uslužbenca, ki sta se spustila brez zadostne maske v vodnjak,

sta sama omedlela in so ju komaj izvlekli z vrvmi iz globine. Ko so naposled prinesli iz Zagreba nalašč za metan preurejene maske, so izvlekli iz vodnjaka tudi Kobeščaka, ki pa je bil že mrtev.

* **Nesreča voznika.** Na cesti med Gornjo Sv. Kungoto in Sv. Jurijem je posetnikov sin Ivan Lebar, doma od Sv. Jurija ob Pesnici, pri zaviranju voza na klancu padel pod kolesa in se nevarno poškodoval. Na pomoč je bila pozvana reševalna postaja, ki ga je prepeljala v mariborsko splošno bolnico.

* **Strela povzročila požar.** Te dni je med nevihto udarila strela v hišo Alojzija Medveda, krojača in sodavičarja pod Studenškim klancem pri Stični. Ker je bila hiša s slamo krita, je bila takoj vsa v plamenih. Vžgal se je tudi pod, ki je pogorel do tal. Na podu je zgorela slamoreznica in drugo orodje. Rešili so le malo pohištva, a večji del pohištva, ki je bil pod streho, je postal žrtev plamenov. Prav tako tudi žito. Živino je pravočasno rešil gospodar sam. Na pomoč so prišli najprej sosede, zatem pa gasilci iz Stične in Št. Vida, ki so v nekaj minutah stopili v akcijo, a žal v dotičnem kraju ni vode ter so vodnjak takoj izpraznili. Nato so brizgalno odpeljali na vas Studenec in od tam začeli ponovno gasiti. Zaradi pomanjkanja vode je bilo gašenje sploh zelo otežkočeno. Značilno je, da je hiša pogorela že tretjič. Komaj si je gospodar nekoliko uredil in popravil hišo, že ga je zopet doletela nesreča. Vrhu tega je bil Medved zavarovan le za neznatno vsoto. Pogorelec ima ženo in več nepreskrbljenih otrok, ki nimajo kam pod streho. Usmiljena srca se naprošajo, da priskočijo na pomoč s kakim prostovoljnim darom, ki naj se pošlje na naslov: Lojze Medved, Vir-Stična.

* **Najdeno truplo** V Rimskih toplicah so potegnili na suho truplo Jurija Zličarja, posestnika iz Št. Lovrenca, o katerem smo poročali, da je našel smrt v narasli Savinji pri prevozu, dočim se je njegov sin rešil.

* **Pobeggel aretiranec.** Te dni je pripeljal neki uslužbenec mariborskega mestnega magistrata z osebnim vlakom v Celje 19letnega Josipa Plavčaka, pristojnega v občino Donačko goro, katerega bi moral oddati celjskemu okrožnemu sodišču. Plavčak pa je pri izstopanju z vlaka izrabil veliko gnečo in izginil med množico brez sledu.

* **Huda telesna poškodba.** Dne 31. maja zvečer je prišel Elsbacherjev hlapec Anton Krajnc iz Laškega s svojo zaročenko Francko Drobnetovo v Resnikovo gostilno v Marija gradu, kjer je bilo že več precej vinjenih fantov, med njimi tudi Karel Gaberšek iz Zabraža. Ti so takoj začeli izzivati Krajnca in mu hoteli s silo odvzeti dekle ter ga spraviti v svojo družbo, čemur pa se je dekle ustavilo. Krajnc je, da se izogne pretepu, zapustil z dekletom gostilno in odšel proti domu. Gaberšek in dva brata Cverleta pa so mu sledili in ga je Gaberšek, ko ga je dohitel, udaril s kolom po hrbtu. Da se ubrani, je Krajnc potegnil žepni nož in zamahnil okrog sebe, pri čemer je Gaberška zadel z ostrino v vrat in mu prerezal žilo-odvodnico. Hitra zdravniška pomoč in prevoz v celjsko bolnico sta mu rešila življenje. Kranjca, ki je sicer na zelo dobrem glasu, so zaprli.

* **Nadebuden dečko.** Kolenc Lovro, doma iz Ljubljane, star šele 15 let, je na Bledu po raznih hotelih nakradel dragocenosti in denarja za vrednost več tisoč dinarjev. V nedeljo 1. t. m. pa je bil med vožnjo na vlaku med Bledom in Jesenicami po orožnikih prijat in priveden na jeseniški policijski komisariat in svrhu zaslišanja. Na policiji se je dečko nenadoma razvnel, bliskovito z zobmi pregriznil spono na rokah in ušel skozi okno, toda so ga k sreči orožniki zunaj takoj zopet ujeli in privedli nazaj v pisarno. Dečko pa je znova podivjal, s silnim zaletom predril krog, obstoječ iz petih orožnikov, in ušel ven na prosto, kjer so ga zopet prijeli, ga uklenili za roke in noge in ga oddali v sodne zapore v Kranjski gori, kjer bo prejel zaslužen kazni.

* **Prijet potepin.** Varnostna oblastva so že dalje čas zasledovala 19letnega Alojzija Tavžlja, bivšega pekovskega vajenca, ki se je potepal po deželi in v Ljubljani ter kradel, kar mu je prišlo pod roko. Pred nekaj dnevi se je Tavželj pojavil v Loški vasi ter ukradel nekemu delavcu med spanjem znesek 170 Din. Zatem je Tavželj izginil in se naenkrat pojavil zopet v Ljubljani, kjer se je na borzi dela spoznal s 17letnim brezposelnim Lojzatom iz Rožne doline. Takoj je Lojzeta spravil s seboj v neko gostilno, kjer mu je pri litru vina zaupal, da je pred kratkim vlomil nekje na Dolenjskem v neko hišo ter ukradel kompletne obleke, ki jo je pozneje prodal nekemu hlapcu. V isti hiši je s sekuro razbil tudi skrinjo ter si prisvojil večjo vsoto denarja. Tavželj je Lojzetu prigovarjal, naj gre z njim na deželo, češ, da bosta skupno vlamljala v razne hiše. Odšla sta že proti dolenjskemu kolodvoru, kjer pa se je Lojze nenadoma premislil in poklical stražnika, ki je Tavžlja aretiral.

* **Pretep v vinotoču.** Vinotoči pod vejo so dosegli v gornjeradgorskem okolišu doslej rekordno število, in sicer jih je kar 70, medtem ko je gostilničarjev v vsem okrajev le 62. Popivanje pa seveda često zakrivi prepire in pretepe. Tako je nedavno ponoči v vinotoču Jožefa Lederhasa v Žibercih popivala večja fantovska družba, v kateri so bili med drugimi tudi Jožef Semlitsch in brata Neubauerja. Pozneje je prispel tja v družbo Janeza Naglerja in Franca Fuchsa tudi Anton Geisler. Popivali so do okrog pol 2 zjutraj ter od preveč zaužitega alkohola dobili tudi pogum za razgrajanje. Ko se je za malo časa odstranil iz sobe Anton Geisler, so stopili za njim tudi Semlitsch in brata Neubauerja, ki sicer med seboj do tega časa niso gojili nikakega sovraštva. Bratoma Neubauerjema ni mirovala žilica ter sta se takoj oborožila, in sicer Anton z železnimi vilami, Alojzij pa z ročico od voza, ter se tako pripravila za boj. Brez vsakega prerekanja je Alojzij Neubauer udaril Antona Geislerja z ročico po glavi. Prvi udarec sicer ni bil močan ter je pripisati le srečnemu naključju, da ga je zadel samo na desni strani tilnika ter mu prizadejal lažjo telesno poškodbo. Da se Geisler ubrani napadalcev, je pograbil v bližini ležeč kol ter z njim zamahnil. Geislerju je priteknel na pomoč še Ivan Nagler, na kar se je razvil fantovski boj, iz katerega je odnesel Jožef Semlitsch hujše poškodbe. Dobil je na glavi in hrbtu več občutnih poškodb, dobim je bil napadeni Geisler laže poškodovan. Zadeva se bo obravnavala pred sodiščem.

* **Gospa, Vi iščete zanesljivega pomočnika, osobito kadar imate pranje? Prav težko boste našli takega, ki bi ustrezal vsem Vašim zahtevam. Ako pa stopite k bližnjemu trgovcu in enostavno zahtevate pravo terpentinsko milo **Gazela**, boste s tem rešeni vseh skrbi.**

* **Motenje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo «Frane Jožefove» grenčice.** Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izboren učinek, ki ga ima «Frane Jožefova» voda v svoji lastnosti kot milo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpulentnih osebah satikarjih in hemeroidalno bolnih. «Frane Jožefova» grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ŽENSKI VESTNIK

Varčna gospodinja

Kakor pri možu gospodarju treznost, tako je pri ženi gospodinjji najbolj spoštovana čednost — varčnost. Varčnost je sploh čednost vseh čednosti gospodinjje. Naj bo gospodinja še tako dobra, pridna in razumna, če ni tudi varčna, gre slabo v hiši.

Marsikaka žena se pa kar nekako boji biti varčna, češ, da bi je ljudje ne imeli za skopo. Toda varčnost ali štedljivost še zdavnaj ni skopost.

Varčevati se namreč pravi: umno gospodinjiti. Varčna je tista gospodinja, ki zna izhajati z recimo tudi majhnim zaslužkom svojega moža, ne da bi se zadolževala.

Varčevati ni lahka stvar. Čim manjša so sredstva, ki so ženi-gospodinjji na razpolago, tem težje ji je izhajati. A stoprav tu je tisto, kjer je treba znati dobro gospodinjiti. Kako naj gospodinjji na primer delavčeva žena, ki dobiva od svojega moža določen denar za določen čas, da bo s tem denarjem v tem določenem času res tudi izhajala? V to svrhu je najbolje, da si gospodinja vnaprej napravi nekakšen proračun za ves mesec. Stalne izdatke, kakor stanarino, denar za kurivo, mleko itd., si deni takoj na stran, ostanek pa si tako razdeli, da boš imela za druge neobhodne dnevne potrebščine.

Najpametneje gospodinjji žena, ki si zna tako urediti, da plačuje vse sproti in da ničesar ne jemlje na kredit, oziroma obroke. Zakaj nobena stvar ne spravi gospodinjstva tako hitro iz ravnotežja nego jemanje na kredit. S tem leže le v dolgove, ki se bolj in bolj kopičijo. Seveda se dá navsezadnje izhajati tudi s še tako skromnimi sredstvi, dokler gre samo za vsakdanje življenske potrebščine, težje je pa takrat, kadar nastopijo kaki nepričakovani izdatki. Vendar bo pametna in previdna gospodinja računala tudi s tem in skrbela, da ima na strani kak prihranek za največjo silo. Gospodinja, ki zna res varčevati, bo vedno znala doseči kakšen prihranek, pa naj ji gre še tako trdo spričo moževega majhnega zaslužka.

Delavčeva žena naposled lahko vedno računa z gotovim stalnim dohodkom. V toliko je ona na boljšem od kmečke gospodinjje, ki ne more računati z gotovimi dohodki. Zato pa je še bolj važno za kmečko gospodinjjo, če si tako uredi gospodinjstvo, da ima vedno pregled čez vse izdatke in dohodke. Zato naj bi vsaka kmečka gospodinja imela knjigo in vanjo zapisovala vse izdatke in dohodke. Ker gospodinja, ki nima pregleda čez to, koliko se je potrošilo in koliko je bilo dohodkov, si tudi ne more urediti gospodinjstva na zdravi in trdni podlagi varčnosti. Zlasti velja to za gospodinjstva na večjih kmečkih domovih.

Marsikatera gospodinja bi bila rada varčna, pa ne zna prav varčevati. Varčuje na primer pri hrani s tem, da slabše beli. To je seveda napačno varčevanje; če jed slabo zabeliš, je manj tečna, in če se otroci niso nasitili žgancev, bodo pa več kruha snedli. S slabo hrano ne prihraniš nič. Hrana naj bo preprosta, toda okusna in tečna.

Napačno je tudi varčevanje pri kupovanju blaga na ta način, da kupiš cenejše blago za obleko ali perilo zato, ker je cenejše. A če ti šivilja napravi obleko iz slabšega ali boljšega blaga, vseeno jo moraš plačati. Obleka iz slabega blaga pa bo dvakrat prej raztrgana kot ona iz dobrega blaga. Zatorej, kadar kupuješ, kupuj rajši boljše blago, četudi je dražje. Čeprav si več plačala, si vendar s tem prihranila, ker je tako blago trpežnejše.

Vsaka gospodinja naj si postavi za vzor: varčevanje. Pri pravilnem, pametnem in smotrnem varčevanju ni mogoče, da bi šlo z domom navzdol, ampak pojde gotovo vedno le navzgor. Seveda pa mora z varčno gospodinjjo iti roko v roki tudi mož-gospodar. Gotovo pa si bo žena, ki je varčna, znala vzgojiti tudi varčnega moža. Zapravljiva žena — zapravljiv mož, to se kaj rado dogaja.

Za kuhinjo

Čokoladne kocke. 10 dek sirovega masla mešaj z 10 dekami sladkorja in 3 rumenjaki. Ko si tako že nekaj časa mešala, primešaj še 10 dek v pečici razmeščane čokolade in dobro zmešaj. Nato dodaj 10 dek zmletih orehov in 10 dek moke, napravi iz treh beljakov sneg in ga primešaj, dodaj še žlico pecilnega praška in žlico ruma. To testo zlij v dobro pomazano pekačo, ga lepo razravnaj in deni peči. Pečeno razreži na pri-

merno velike kocke, ki jih namaži s kakršnokoli marmelado in po dve zloži skupaj. Na mizo jih daš hladne in so dobre slaščice za praznike.

Praktični nasveti.

Goveja pečenka. Kilo govedine od stegna prevleci s špehom in posoli. Peteršilj, korenček in čebulo, vse drobno zrezano, malo popeci na zrezani slanini, položi notri meso, ga posuj malo s papriko, daj še ščep kumna in deni v pečico. Med pečenjem polivaj večkrat s sokom; če pa se je sok pokuhal, prilij malo juhe ali pa vode. Ko je meso mehko, prilij k soku četrt litra kisle smetane; potem naj še dobro prevre. Nato deni meso na lesen krožnik, ga razreži, zloži v skledo, polij s sokom in daj na mizo. Zraven lahko daš riž, karone, pretlačen krompir in slično.

Praktični nasveti

Nagnito limono še lahko porabiš, ako je ožmeš in soku dodaš malo soli. Ta zmes je dobra za čiščenje bakrene, kositraste, medene in druge posode.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Pismo iz Šmartna pri Litiji

Š m a r t n o, junija.

Precej časa je že, kar smo se zadnjič oglasili v ljubi nam «Domovini», ki v precejšnjem številu prihaja k nam in v okolico, kjer jo prav radi čitamo. Gospod urednik, torba je polna, zato nam topot odstopite nekoliko več prostora. Šmarčani smo zelo skromni in ne obešamo dnevnih novic na veliki zvon. Da pa ne bo mislila širša javnost, da smo milo zimo prespali v brezdelju, je tudi prav, če povemo, da smo mnogo delali na prosvetnem polju. Pridno smo telovadili pri Sokolu in dramski odsek Sokola je pod režijo marljivih sokolskih delavcev br. Novaka in br. Fincingerja spravil na oder več dobro naštudiranih del. Občinstvo je vedno napolnilo sokolsko telovadnico in se lepo zabavalo ob gotovih nastopih igralk in igralcev. Poleg starih igralc in igralcev je nastopilo tudi več novih moči, ki kažejo dobre talente. Med drugimi moramo omeniti sestro Tončko Sotlerjevo, ki je kot začetnica s svojim lepim nastopom takoj osvojila občinstvo. Izredno je uspela spevoigra «Mežnarjeva Lizika», ki je bila odigrana dvakrat v Šmartnem in enkrat v Zagorju. Čuli smo res ubrano petje pevskega društva «Zvona», ki deluje pod vodstvom delavnega pevovodje g. Kovačiča, nadučitelja v Šmartnem, ter se pripravlja na 40letni jubilej svojega obstoja, ki se bo praznoval dne 6. julija t. l., in ki obeta biti praznik vseh pevcev in pevki iz Zasavja.

Pred kratkim nas je zapustil dekan g. Matej R i h a r, ki je 24 let vršil službo dušnega pastirja med nami, in se preselil v Kamnik. — Predzadnji torek pa se je naša vas odela v praznično obleko. Šmarski fantje so postavili nad 30 visokih mlajev v počast novemu župniku in dekanu g. Gorniku, ki je prišel med nas naslednjega dne popoldne. Poleg cerkvenih društev, ključarjev in zastopstva občine so se udeležili sprejema tudi šolska mladina, gasilna društva in pevsko društvo «Zvon», v katerega imenu je pozdravil novega g. dekana g. Tomažin. Zvečer je priredil pevski zbor Prosvetnega društva g. dekanu podoknico.

Planinsko pismo

Planina pri Sevnici, junija.

Redko čuje javnost o našem trgu kljub temu, da je v vseh pogledih toliko zanimiv, da mu je sloveča nemška pisateljica Ana Wambrecht-samerjeva posvetila 480 strani obsegajočo knjigo. Delo je verna zgodovinska slika našega gradu, trga in vobče vse okolice od prvih početkov pa do danes. Pisateljica je vložila v delo ogromno truda, saj je morala iskati in zbrati vse stare listine in pergamente, ki so bili razkropljeni po različnih muzejih in knjižnicah. Zato je kronika še toliko bolj zanimiva, ker najdemo v njej

podatke, ki so bili do sedaj docela neznani in ki jih različni pisci v prejšnjih izdajah ne omenjajo. Zato moramo biti pisateljici neizmerno hvaležni za to njeno delo, za katero je morala doprinesti nemalo truda in gmotnih žrtev, a to vse iz gole ljubezni do svojega rojstnega kraja, ki ji je «najmilejši kraj na vsem svetu», kakor sama pravi v predgovoru, katerega pa je morala zaradi rodbinskih razmer že v svoji rani mladosti zapustiti in se preseliti v Gradec. Pisateljica je za enkrat delo sama natipkala na stroj ter krasno v usnje vezano in razkošno opremljeno knjigo darovala trški občini. Opozarjamo naše okoličane na to delo, ki je pisano v slovenskem jeziku in ilustrirano z lepimi najstarejšimi in najnovejšimi slikami, da si ga ogledajo in prečitajo. «Saj bo skoro vsakdo izmed mojih rojakov našel ime in zgodovino svoje rodbine, segajočo nazaj v prejšnja stoletja tako daleč, kakor sega zgodovina plemiških rodbin.» pravi pisateljica v uvodu. H koncu je pridejanih tudi nekaj pripovedk, ki so značilne za naše kraje. Tako je pisateljica rešila pozabljena obširno in nad vse zanimivo preteklost naših krajev in jim postavila nesmrten spomenik. Bodi ji za njen trud izrečena pristrčna zahvala!

Gospodinjski tečaj, ki se je vršil prvič pri nas pod vodstvom učiteljice gdč. Ele Juršetove, je bil pretekli mesec z uspehom zaključen. Gojenke, okrog 20 po številu, so se vadile ob nedeljah popoldne v izdelovanju ročnih del po narodnih motivih in v drugih važnih gospodinjstvih poslih. Škoda je samo, da svojih del niso razstavile, da bi videli uspeh petmesečnega marljivega truda in bi se s tem tudi širši krogi poznali s to važno ustanovo. Vsekakor pa je bila zamisel gdč. Juršetove vse hvale vredna in želeli je samo, da z započetim delom drugo leto nadaljuje morda še na širši podlagi, tako da bi v tečaju obravnavala vsa sodobna pereča ženska vprašanja.

Cesto iz Sevnice na Planino so pričeli v zadnjem času nekoliko popravljati in širiti na najožjih mestih. Vendar se je enkrat uvidelo, da ta cesta nikakor ni več primerna za sedanje potrebe, saj se izvažajo po njej ogromne količine lesa proti Sevnici in je večkrat pri srečanju vozov zaostal zaradi ozke ceste ves premet. Tako bo vsaj v mali meri ugodeno neštevilnim pritožbam voznikov. Upamo, da bodo cesto vsaj toliko zboljšali, da bo mogel voziti že enkrat težko pričakovani avtobus in bo s tem postavljena ugodnejša zveza s Sevnico, kamor teži v političnem in gospodarskem oziru ves naš okraj.

ZANIMIVOSTI

× **Huda vročina v Ameriki.** Ameriško vele-mesto New York je zadel val vročine, ki traja že celo vrsto dni in je zahteval že več smrtnih žrtev. Veliko število oseb, ki jih je zadela soln-čarica, so morali prepeljati v bolnico. Tisoči ljudi iščejo s kopanjem olajšave pred neznošno vročino.

× **Metulji v mrazu.** Angleška odprava na Himalajo je naletela na neki ravnici v višini 5000 m nad morjem na cel roj gorskih metuljev, ki so veselo letali po zraku, ne da bi jih kaj motil silen mraz. Udeleženci odprave so ujeli nekoliko teh metuljev. Metulji imajo namesto prahu na krilih zelo gosto dlako, ki jih varuje pred mrazom. Dlaka je tako gosta, da je podobna skoro klobučevini.

× **Kraljice lepotic ne končajo srečno.** Navada, voliti kraljice lepote, se je razširila po vsem svetu. Ni večjega mesta ali letovišča, kjer bi vsaj enkrat v letu ne priredili volitve kraljice lepote. Dekleta, ki v tekmi zmagajo, so nekaj časa predmet splošnega občudovanja in od vseh strani dobivajo ženitne ponudbe. Vse to pomeni zanje nepričakovano izpremembo, ki jih tako prevzame, da se jim kar v glavi zvrtili. Kraljica evropskih lepotic (tako zvana Miss Evropa), madžarska židovka Simonova, se je poročila z

nekim trgovcem. Njena slava je bila pa zelo draga in je spravila njenega očeta skoro ob vse premoženje. Svetovna kraljica lepote, Dunajčanka Liza Goldarbeiterjeva, živi v rodbinskem zatišju. Njena slava je hitro ugasnila. Usoda teh dveh lepotic pa še ni tako bridka kakor usoda mehiske kraljice lepote Marije Terezije Landove, ki je bila obsojena zaradi atentata na generala Vidala na več let ječe. Usoden vpliv je imela izvolitev za kraljico lepote tudi na filmsko zvezdo Barbaro Marrovo. Slava ji je tako zmešala glavo, da je izvršila samomor. Najlepša Angležinja iz leta 1923. je bila obsojena na tri mesece ječe zaradi tatvine in poneverbe. Njen oče je objavil nedavno hudo obtožbo na naslov onih, ki so brez odgovornosti izvolili izmed 50.000 angleških deklet dobro in pošteno dekle in jo s tem pahnili v nesrečo.

Listnica uredništva

Sv. Jurij pod Kumom. Oba dopisa bosta objavljena prihodnjič, v kolikor nista preveč osebna in proti paragrafom. Prosimo pa za razločnejšo pisavo, ker iz Vaših dopisov le težko prebermo, kaj pišete.

Rečica ob Savinji. Brez podpisa gre v koši Sicer pa taka zadeva sploh ni za tisk!

Lucova. Glejte članek o šmarnici v današnji številki!

Škocijan pri Turjaku. Pride prihodnjič. Kar je proti paragrafu, bo izostalo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Med zakoncema.

Zena: «Kaj bi napravil, če bi ti umrla?»
Mož: «Hm, hitel bi te pokopat...»

Po pravici se je razhudil.

Gost: «Poglejte, natakak, tega piščanca je sama kost in koža.»

Natakak: «Kaj bi hoteli imeti že perje zraven!»

Nova mera.

Gospa: «Prosim, dajte v to steklenico lizola!»
Lekarnar: «Koliko, prosim?»
Gospa: «Za dve osebi.»

Prebrisanec.

Bila sta dva brata. Pa je rekel eden drugemu: «Če ne boš povedal nikomur, boš šel drevi nekam z menoj.»

«Molčal bom», je menil drugi brat, «kam pa greva?»

«Ukradla bova kravo, jo prodala in si razdelila denar.»

Tu daj gresta zvečer in res ukradeta kravo, jo prodata in si razdelita denar. Čez več dni pa so ju že prijeli in zaprli. Pa pokliče sodnik prvega, a ta mu taji tatvino tako dobro, da ga ni mogel spoznati za krivega.

Zdaj pride drugi na vrsto. Sodnik mu reče: «Ti, fant, ako boš tako po pravici povedal kakor tvoj brat, ne bosta kaznovana. Če boš pa lagal, bosta oba zaprta.»

«Ako je on po pravici govoril, bom še jaz,» si misli brat in začne: «Nisem jaz krave ukradl, ampak oni. Jaz sem samo z njim šel, da sem mu leso odprl.»

Takrat sta se pa brata srečala z očmi in je ta spoznal, da ne govori prav, ker resnico govori. Pa si je hitro opomogel in rekel: «Ko sem pa leso odprl, sem se zbudil.»

Sodnik ga je vprašal, ali se mu je vse to le sanjalo. Obtoženec je pritrdil, rekoč: «Da, sanjalo se mi je! Pa še to se mi je sanjalo, da sem meso in klobase jedel.»

Tako so morali oba oprostiti kazni.

Maščeval se je.

Dekleta v višji dekliški šoli so neprestano nagajala mlademu profesorju, ki ni vedel, kako naj skoro odraslim dekletom vrne miho za drago. Nekoč so mu razposajenke, preden je prišel v razred, zmočile stol z vodo.

Siromak je stopil v sobo, sedel na stol in čim je začutil mokroto, razjarjen zakričal: «Katera gospodična je sedela prej na stolu?»

Ni se zlagal.

Janez: «Posodi mi sto dinarjev, France!»

France: «Jih nimam.»

Janez: «Kako to? Včeraj si mi pa pravil, da imaš denarja kakor gnoja.»

France: «Točno! Saj nimam nikakega gnoja.»

Dražestne kodre

neomajno stanovite pri vlažnem zraku ali potenju, d sežejo dame in gospodje brez ž. at. lh skartj s pomo jo Hela-kodralne esence. Tudi najbolj zelo bubl-glavo po'epša Hela, in je vsava ondualacija nepotrebna. Ve ik prihranek na času in destarju ter pospešuje r-st las. Pogled v zrcalo Vas bo zadivil. Takoj po uporabi obilno bujnih kodrov, mične frizure. Mnogo zahvalnim pisem. Posebno gledališki igralci so polni hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenice 40 Din. Dr. Nic. Kemyen, Košice H, poštni predaj 12/H3, Češkoslovska.

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — sušica — kašelj — suhi kašelj — sluzasti kašelj — nočno potenje — bronhialni katar — katar požiralnika — zaslinjevanje — bruhanje krvi — pljuvanje krvi — tesnoba — astmatično dihanje — bodljaji i. t. d. so ozdravljivi!

NA TISOČE OZDRAVLJENIH!

Zahtevajte takoj mojo knjigo

„Nova umetnost prehrane“

katera je že mnoge rešila. — Isto lahko uporabljamo pri vsakem načinu življenja in ima to prednost, da se bolezen hitro zatne. — Telesna teža se zviša in apnenje, ki se polagoma stopnjuje, zaustavi bolezen. Resni zdravniški izvedenci potrjujejo izbornu kakovost moje metode, in radi priporočajo njeno uporabo. Čim prej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

POPOLNOMA ZASTONJ dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Kogar bolezen muči, kdor se hoče hitro in temeljito ter brez posledic in nevarnosti rešiti bolečin, naj še danes piše! Naglašam ponovno, da dobite moje razjasnitve popolnoma **zastonj**, brez vsake obveznosti od Vaše strani, ter bo Vaš zdravnik gotovo takoj pristal na ta, od prvovrstnih profesorjev kot izvrstno ocenjen

novi način Vaše prehrane.

Radi tega je v Vašem interesu, da takoj pišete ter boste takoj in v vsakem času od mojega tamošnjega zastopništva dobro postreženi.

Crpajte pouk in ojačano življensko voljo iz knjige izkušenega zdravnika. Knjiga vsebuje okrepitev in življensko uteho ter se obrača k vsem bolnikom, ki se zanimajo za sedanji način znastvenega zdravljenja pljuč.

Moj naslov:

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 621.

Vse je enostavno.

A.: «Ali je mogoče, da Hudobivnik izhaja s svojo majhno plačo?»

B.: «To je hudo enostavno: on živi enostavno, oblači se enostavno in enostavno ničesar ne plača...»

V gozdu ga je strah.

Mamica in sinko gresta po cesti proti gozdu. Nenadoma se sinko ustavi, češ, da ne bo šel skozi gozd, ker ga je strah.

Mati: «Zakaj se pa tako bojiš gozda?»

Sinko: «Ker rasejo v njem palice...»

Previdnost nevšečnega snubača.

Ela: «Kaj je dejal moj oče, ko si ga prosil za mojo roko?»

Emil: «Kar sapo mu je vzelo.»

Ela: «No, in ko je zopet prišel do sape?»

Emil: «Takrat sem bil že davno na ulici...»

Telefonski pogovor z ženo.

Ravnatelj: «Kaj, za vruga, pa stojite tako dolgo pri telefonu in nič ne govorite?»

Uradnik: «Oprostite, gospod šef, govorim s svojo ženo...»

Ženske brke

In nadležne lasse pod pazduho, na lehteh in nogah se odstranjujejo s CITO-KURO prav hitro. Zlasti lasje na obrazu in na nogah, ki so pokrite s tankočasto nogavico, motijo prav posebno in so vas gotovo že čisto spravili v zadrego. CITO prepreči vsako neprijetno rast las v nekaj sekundah, zajamčeno brez bolečin, brez nevarnosti, radikalno in za vedno. Gospa T. piše: «Sem jako srečna, odkar je CITO-HAARFEIND* koreninno popolnoma uničil. Lahko ga uporabljati tudi gospodje. Brije brez mila, brez noža, brez aparata.»

Cena 12 Din, 3 stekleničke 25 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice D
Poštni predal 12/D Češkoslovaška.

Barve, lake, firnež in drugo nudi najbolje in najceneje „LUSTRA“ V. LAZNIK, Ljubljana Gosposvetska c. 12 (poleg restav. Novi Svet) 41

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta šte. 4.

GLASBENI INSTRUMENTI KARIKATURE BREZBIRNI CENIK

GRAMOFONI HARMONIKE

DIREKTNTO TOVARNE

ORGANE od Din. 95	TAMBURE od Din. 95	ROČNE HARMONIKE od Din. 85
MANDOLINE • 136	TROMBE • 505	NIJOMIRNE • 1590
GIYARE • 207	KLAVIRI • 120	GRAMOFONI • 395

MEINEL HEROLD Maribor 104-B.

Ribjo moko 253

za rejo prašičev in govedine kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta šte. 24.

Bolezni organov

za prebavo, dihanje, krvotok, živčna, občna utrujenost, predčasna ovenelost in druge zatirajo organizem onih, kojih kri je onečiščena po strupih narušene razmere materije (kakor sečni kislini, uratih, oksolatih). Da obvarujete sebe teh bolezni, pa tudi radi njihovega zdravljenja je potrebno, od časa do časa očistiti kri gori omenjenih strupov s poznanim čistilcem in tako rekoč pomlajevalcem «KALEFLUIDOM» D. Kaleničenka. Po izvedenem kursu zdravljenja bolezni, slabosti, delavna nesposobnost preidejo in prejšnji bolnik zopet uživa vse lepote svojih mladih let. 7708

Brezplačno se razpošilja nova metoda lečenja «Pomlajevanje in zdravljenje bolezni» — obrnite se na: Beograd, Kralja Milana br. 58, Miloš Marković «Kalefluid» se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

Iz otroških ust.

Tonček se pelje na tramvaju s svojo mamico in krčevito drži v roki platnena zajčka. Nasprotni njima sedi uboga žena v žalni obleki s svojim sinkom in baš pripoveduje sopotnikom, da je umrl njen mož.

«Tonček,» zakličče mamica, «vidiš, ta fantek je izgubil ateka, napravi mu veselje in mu daj svojega zajčka!»

Sinko se globoko zamisli in nazadnje vpraša: «Mamica, ali ne bi mogel namesto zajčka raje darovati fantku našega ateka?»

Dobrosrčen zeljar.

«Kako vam je lani rodilo zelje?»

«Slabo. Vse so mi požrle gosenice. Še prikupil sem nekaj metrov zelnika, da so se gosenice lahko zadosti nažrle...»

Uslužnost.

Gospodična: «Zlomka, kakšna tema je! Niti lastnih ust ne najdem.»

Gospod: «Dovolite, gospodična, da jih poiščem jaz...»

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročila. Oglasni oddelk «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

AVINAL

odvadi alkoholika pijačevanja, ne da bi vedel za to. Stane 220 Din. Pošilja: Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 17 213

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudl družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 80

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodeca, priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 93
Oblastveno koncesionirana

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wölfling, urar, Ljubljana, Gosposvetska cesta 12. 40

Dnevno 200, 300 dinarjev in še več

lahko zaslužite z delom v Vašem domačem okraju. Znamko za odgovor. «Tehna» družba, Ljubljana, Mestni trg 25/1. 167

Pozor!

Cenjenemu občinstvu se priporoča za vsa steklarska dela po najnižjih cenah Jožef Bajželj, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6. 60

Prodajam novo hišo,

pripravno za vsakega obrtnika, na zelo prometnem kraju. Cena 27.000 Din. 262
Ambrož Joško, Zagradec pri St.čni.

Rudar, zaposlen v Franciji,

želi znanja s pošteno gospodično ali vdovo srednjih let, ki ima nekaj posestva v Štajerski dolini. Njegov naslov pove uprava «Domovine». 268

Prodajam stiskalnico z vretenom v dobrem stanju, pritisk okoli 2000 kg.

Maks Benčina, posestnik, Tinsko, pošta Zibika (via Prištava-Grobelno.) 267

Pekovskega vajenca,

poštenega in dobrih staršev, sprejemem ob popolni oskrbi takoj. Anton Petač, pekarnar, Jesenice, Gorenjsko. 266

Pozor, kmetovalci!

Stare železne stebrske vitle (Gepel) prodajam po zelo nizki ceni.

Ivan Markovič, Jesenice-Fužine. 265

Brezprimerna senzacija.

Za gospodinjski predmet, ki je že v več tisoč izvodih v porabi ter predstavlja prvovrstno prodajno učinkljivo novost (slager), se sprejemajo samo pošteni potniki. Pri gibkem delovanju dobra seriozna eksistenca. 264

Kolekcija vzorcev tehta 25 kg. Ponudbe sprejema: Generalna razpošiljalnica Sapira, Ljubljana. 264

Franjo Mlakar,

policijski podnarednik,

in

Katarina Bajer

zaročena dne 1. junija 1930.

Beli Manastir. 263

Kmetovalci berite!

Pravkar sem dobil iz Amerike originalne „Deering“

kosilnice

225

obračalnike za seno, grablje, žetvene priprave in vse nadomestne dele!

Oglejte si tudi mojo veliko zalogo večkrat odlikovanih poljedelskih strojev vseh vrst in razne železnine v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 1

Stupica Franc

Zahtevajte cenik gratis in franko.

Birmanske ure za dečke
od Din 44.— naprej.

BIRMANSKA DARILA

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanske zapetne ure, srebrna od Din 152.— naprej.
Birmanske zapetne ure, 14 Karat zlata, od Din 296.— naprej.

Zahtevajte cenik gratis in franko.

SREBRNE VRATNE VERIZICE (Colliers) od
Din 20.— naprej. ZLATNE VRATNE
VERIZICE (Colliers) od Din 85.— naprej.

Modroce

vrhne, iz Ia afrika, močno blago, Din 240, mreže,
posteljne odeje, žimo, cvilih kupite najceneje pri

Rudolf Sever, Marijin trg 2 v Ljubljani.

Kovaci!

Najcenejši koks 100 kg . . . Din 85.—

Pri večjem naročilu popust!

LJUBLJANSKA MESTNA PLINARNA.

Ako imam razpokane roke

tedaj izberem to, kar
mi najboljše de izmed
7 specialnih vrst
Fellerjevih Elsa-MIL
zdravja in lepote (milo
iz lilijnega mleka, li-
lijine kreme, iz rume-
njaka, glicerino, bo-
raksovo, katranovo,
brivsko). — Čistoča
teh mil in njih zdrav-
ilne sestavine so raz-
log najboljšega delo-
vanja. A k temu še
krasni vonji!

Za nego obraza in zoper solčne pege uporab-
ljam ELSA - CREME - POMADO.

Delajte tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

5 kosov Elsa-mila na i. biro stane 52 Din franko,
če se denar pošlje naprej, po povzetju pa 62 Din.

2 lončka Elsa-Creme-pomade staneta 40 Din
franko, če se denar pošlje naprej, po povzetju pa 50
Din. Oboje se dobiva povsod. Če ne, izvolite na-
ročiti naravnost pod naslovom:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica Donja, Eisatrg šte. 360.

Zahtevajte brezplačni

CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99.—

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

3letno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Otvoritev odvetniške pisarne.

ADVOKAT dr. LEON GOZANI V MARIBORU

se usoja naznanjati, da je otvoril svojo odvetniško pisarno
v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 12.

V Mariboru, v mesecu juniju 1930.

Inserirajte v „DOMOVINO“!

Salomit

ZA POKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

V globoki žalosti naznanjam tužno vest, da je moj dragi, nad vse
dobri brat

JAKOB DOBROVOLJC

dne 5. junija po večletni mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno
v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega pokojnika smo položili k večnemu počitku dne 7. ju-
nija ob 18. uri na pokopališču v Verdu pri Vrhniki.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek dne 13. junija na Verdu.

V Mirkah, dne 9. junija 1930.

Žalujoča družina Janeza.